

คู่มือประกอบการฝึกอบรม
ประเภทการฝึกอาชีพเสริม

หลักสูตรช่างแต่งผมบุรุษ (๑๘ ชั่วโมง)
ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๔ มกราคม ๒๕๖๗

ดำเนินการฝึกอบรม
ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยเป่า
ตำบลปากชม อำเภอปากชม จังหวัดเลย

โดย สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานเลย
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน

	ใบเตรียมการสอน	หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า																														
		หน่วยการฝึก : การตัดผม	1																														
	เรื่อง การตัดผมทรงต่าง ๆ	หัวข้อวิชา : การตัดผม	งานย่อยที่ 1	เวลา 0:1 ชั่วโมง																													
วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ผู้รับการฝึกสามารถ <ol style="list-style-type: none"> 1. สามารถเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์กับการตัดผมได้ถูกต้อง 2. อธิบายหลักการแบ่งสัดส่วนของศีรษะในการตัดผมรูปทรงต่าง ๆ ได้ถูกต้อง 3. สามารถปฏิบัติการตัดผมรูปทรงต่าง ๆ ได้ตามขั้นตอน 																																	
วิธีการสอน : บรรยาย ถามตอบ สาธิตและปฏิบัติงาน																																	
หัวข้อสำคัญ : วัตถุประสงค์ : เพื่อให้ผู้รับการฝึกสามารถ <ol style="list-style-type: none"> 1. สามารถเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์กับการตัดผมทรงต่าง ๆ ได้ถูกต้อง 2. สามารถเตรียมตัวช่างผู้ปฏิบัติงานได้ 3. สามารถเตรียมลูกค้า ลักษณะการนั่ง การคลุมผ้า ได้ตามขั้นตอน 4. อธิบายหลักการแบ่งสัดส่วนของศีรษะในการตัดรูปทรงต่าง ๆ ได้ถูกต้อง 5. สามารถปฏิบัติการตัดผมรูปทรงต่าง ๆ ได้ตามขั้นตอน 																																	
อุปกรณ์ช่วยฝึก : <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 30%;">1. แก้วตัดผม</td> <td style="width: 30%;">11. กล่องสนุ่</td> <td style="width: 30%;">21. หัวี่ใหญ่</td> </tr> <tr> <td>2. บัตรตาเลียน</td> <td>12. กระบี่องแบ่ง-พู</td> <td>22. หัวี่ชอย</td> </tr> <tr> <td>3. กรรไกรชอย</td> <td>13. แปรงแข็ง</td> <td>23. หัวี่เป่าผม หัวี่ไฟเบอร์</td> </tr> <tr> <td>4. กรรไกรตัด</td> <td>14. แปรงอ่อน</td> <td>24. แปรงเปียก แปรงไตร์ผม</td> </tr> <tr> <td>5. มีดโกน</td> <td>15. ผ้าขนหนูผืนใหญ่</td> <td>25. เครื่องมือแคะหู ๑ ชุด</td> </tr> <tr> <td>6. ผ้าคลุม</td> <td>16. บัตรตาเลียนไฟฟ้า</td> <td>26. ผ้าขนหนูเล็ก (ผ้าเย้น</td> </tr> <tr> <td>7. ผ้าขนหนู</td> <td>17. กรรไกรชอย (กรรไกรฟัน)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>8. หัวี่ใหญ่</td> <td>18. กรรไกรตัด</td> <td></td> </tr> <tr> <td>9. หัวี่ชอย</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>10. หัวี่เล็ก</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				1. แก้วตัดผม	11. กล่องสนุ่	21. หัวี่ใหญ่	2. บัตรตาเลียน	12. กระบี่องแบ่ง-พู	22. หัวี่ชอย	3. กรรไกรชอย	13. แปรงแข็ง	23. หัวี่เป่าผม หัวี่ไฟเบอร์	4. กรรไกรตัด	14. แปรงอ่อน	24. แปรงเปียก แปรงไตร์ผม	5. มีดโกน	15. ผ้าขนหนูผืนใหญ่	25. เครื่องมือแคะหู ๑ ชุด	6. ผ้าคลุม	16. บัตรตาเลียนไฟฟ้า	26. ผ้าขนหนูเล็ก (ผ้าเย้น	7. ผ้าขนหนู	17. กรรไกรชอย (กรรไกรฟัน)		8. หัวี่ใหญ่	18. กรรไกรตัด		9. หัวี่ชอย			10. หัวี่เล็ก		
1. แก้วตัดผม	11. กล่องสนุ่	21. หัวี่ใหญ่																															
2. บัตรตาเลียน	12. กระบี่องแบ่ง-พู	22. หัวี่ชอย																															
3. กรรไกรชอย	13. แปรงแข็ง	23. หัวี่เป่าผม หัวี่ไฟเบอร์																															
4. กรรไกรตัด	14. แปรงอ่อน	24. แปรงเปียก แปรงไตร์ผม																															
5. มีดโกน	15. ผ้าขนหนูผืนใหญ่	25. เครื่องมือแคะหู ๑ ชุด																															
6. ผ้าคลุม	16. บัตรตาเลียนไฟฟ้า	26. ผ้าขนหนูเล็ก (ผ้าเย้น																															
7. ผ้าขนหนู	17. กรรไกรชอย (กรรไกรฟัน)																																
8. หัวี่ใหญ่	18. กรรไกรตัด																																
9. หัวี่ชอย																																	
10. หัวี่เล็ก																																	
การมอบหมายงาน : หลังจากผู้รับการฝึกได้ฟังการบรรยายและสาธิตแล้ว ให้ปฏิบัติตามใบงานและใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน																																	
การวัดประเมินผล : ตรวจสอบการปฏิบัติงาน ให้คะแนนผลงาน และให้คะแนนใบทดสอบ																																	
บรรณานุกรม : https://ied.rtarf.mi.th/Download/ebook%E0%B8%8A%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%87%E0%B8%95%E0%B8%B1%E0%B8%94%E0%B8%9C%E0%B8%A1.pdf																																	

ใบข้อมูล

หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ

หน้า

หน่วยการฝึก : ความรู้เบื้องต้นของช่างแต่งผมบุรุษ

2

เรื่อง

หัวข้อวิชา : ความรู้เบื้องต้นของช่างแต่งผมบุรุษ

ประวัติความเป็นมาและข้อบัญญัติ

งานย่อยที่ 1

เวลา 1 ชั่วโมง

ประวัติการตัดแต่งผมและสัญลักษณ์ไฟหมุน

ประวัติความเป็นมาเรื่องการตัดผมในอดีตนั้น เมื่อสมัยโรมันและกรีกมีการสู้รบเพื่อแย่งชิงอำนาจดินแดนและความเป็นใหญ่ เมื่อมีการสู้รบและได้รับบาดเจ็บเป็นจำนวนมาก ผู้ป่วยได้ป่วยอยู่ในแคมป์หรือที่พักเป็นเวลานานหลายเดือน ทำให้ผมยาว หนวดเครารุงรัง หมอเห็นดังนั้นก็เลยใช้กรรไกรที่เป็นเครื่องมือของหมอตัดให้จากมูลเหตุดังกล่าว ในเวลาต่อมาประเทศอังกฤษและอเมริกาได้ตรากฎหมายออกมาว่าโรงพยาบาลและคลินิกจะต้องมีสัญลักษณ์เป็นแบบกาชาด ส่วนร้านตัดผมจะต้องมีสัญลักษณ์เป็น รูปเกลียว สีขาว แดง โดยสันนิษฐานว่าคงมาจากลักษณะเกลียวของผ้าที่ใช้พันแผลนั่นเอง

สีขาว หมายถึง ความสะอาด

สีแดง หมายถึง ความอดทน

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
		หน่วยการฝึก : ความรู้เบื้องต้นของช่างแต่งผมบุรุษ	3
	เรื่อง ประวัติความเป็นมาและข้อบัญญัติ	หัวข้อวิชา : ความรู้เบื้องต้นของช่างแต่งผมบุรุษ	
		งานย่อยที่ 1	เวลา 1 ชั่วโมง

คุณสมบัติของช่างตัดผม

ช่างตัดผมนับว่าเป็นอาชีพที่ให้บริการแก่ประชาชน จะต้องมีความรู้หลาย ๆ ด้าน หลาย ๆ อย่าง เพื่อให้การประกอบอาชีพรุ่งเรืองก้าวหน้า จึงจะทำให้ผู้รับบริการมีความนิยมเลื่อมใส โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องประกอบด้วยคุณสมบัติดังนี้

๑. เป็นผู้มีความมานะอดทน
๒. เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ทั้งภาษาทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ต้องเป็นผู้มีนิสัยดี มีจิตใ้จรรยา
อยู่เสมอ
๓. เป็นผู้ที่มีบุคลิกลักษณะที่ดี เป็นเสน่ห์แก่ผู้ที่พบเห็นและได้รู้จัก เข้าไหนเข้าได้ ไม่มีใครรังเกียจ
๔. เป็นผู้รักความสะอาด ทั้งกายและการปฏิบัติงาน
๕. เป็นผู้ชอบคิดค้น หมั่นศึกษาความรู้ใส่ตน
๖. เป็นคนฉลาดหลักแหลม มีปฏิภาณไหวพริบดี รู้จักกาลเทศะ
๗. เป็นคนรู้จักการประมาณตน
๘. เป็นคนดี มีศีลธรรม มีจรรยาบรรณ

	ใบข้อมูล	หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
		หน่วยการฝึก : ความรู้เบื้องต้นของช่างแต่งผมบุรุษ	4
เรื่อง ประวัติความเป็นมาและข้อบัญญัติ	หัวข้อวิชา : ความรู้เบื้องต้นของช่างแต่งผมบุรุษ		
	งานย่อยที่ 1	เวลา 1 ชั่วโมง	

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมการแต่งผมพ.ศ. ๒๕๑๘

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมการแต่งผมในเขต

กรุงเทพมหานคร อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๔ และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔ กรุงเทพมหานคร โดยได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร นี้ขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

๑. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้เรียกว่า "ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร" การแต่งผม พ.ศ. .๒๕๑๘
๒. ให้ใช้ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ ในเขตกรุงเทพมหานครตั้งแต่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา และกรุงเทพกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
๓. ห้ามมิให้ผู้ใดตั้ง หรือใช้สถานที่แห่งใดแห่งหนึ่ง เป็นที่รับจ้างแต่งผมเว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
๔. ในการร้องขอรับใบอนุญาตตามความในข้อ ๓ ต้องยื่นเรื่องราวตามแบบที่กำหนดไว้ต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร โดยแสดงให้เห็นชัดเจนว่าจะใช้สถานที่ประกอบการค้าประการใจบ้าง
๕. ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ใบอนุญาตตั้ง หรือใช้สถานที่เป็นผู้รับจ้างแต่งผม ตามอัตราท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้
๖. ผู้รับใบอนุญาตให้ตั้งหรือใช้สถานที่เป็นที่รับจ้างแต่งผม ต้องมีเครื่องหมายสำหรับสถานที่ทำด้วยไม้ แก้ว กระจ่างเคลือบ หรือวัตถุใดที่ถาวรลักษณะเป็นรูปทรงกระบอก กว้างหรือวัดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑๒ ซม. ยาว ๔0 ซม. ระบายหรือเคลือบสีแดงสลักขาว เป็นเกลียวตามแบบหรือตัวอย่างรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนดไว้ ติดหรือตั้งไว้ในที่ที่เห็นได้ชัดเจนหน้าสถานที่ที่รับจ้างแต่งผม
๗. สถานที่รับจ้างแต่งผม ต้องมีเครื่องใช้ที่จำเป็นดังต่อไปนี้
  - (๑) เก้าอี้นั่งหรือนอนที่มั่นคงและ สะอาดสำหรับผู้รับบริการแต่งผม
  - (๒) ผ้าคลุมตัวสะอาดสำหรับคลุมตัวผู้รับบริการแต่งผม กันผมเประอะเปื้อน
  - (๓) ผ้าสะอาดสำหรับพันคอ เพื่อป้องกันมิให้ผ้าคลุมตัวสัมผัสต้นคอของผู้รับบริการแต่งผม
  - (๔) ผ้าขนหนูสะอาด สำหรับเช็ดหน้า เช็ดคอของผู้รับบริการแต่งผม

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
		หน่วยการฝึก : ความรู้เบื้องต้นของช่างแต่งผมบุรุษ	5
	เรื่อง ประวัติความเป็นมาและข้อบัญญัติ	หัวข้อวิชา : ความรู้เบื้องต้นของช่างแต่งผมบุรุษ	
		งานย่อยที่ 1	เวลา 1 ชั่วโมง

(๕) กรรไกร มีดโกน หวี แปรง และอุปกรณ์อื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับการแต่งผม

(๖) สบู่สำหรับโกนหนวด สบู่หรือยาสระผมสำหรับฟอก

(๗) น้ำยาฆ่าเชื้อโรค เช่น ไกลโซล ๕% หรือเอทิลแอลกอฮอล์ ๗๐%

๘. ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบกิจการ อันอาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพดังระบุไว้ต่อไปนี้ในสถานที่

(๑) การประกอบกิจการใด ๆ ที่มีเสียง กลิ่น ดับควัน และฝุ่นละออง

(๒) การทำ ประกอบ ปรง สะสมอาหาร หรือน้ำแข็ง

(๓) การค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจ หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพหรือเพื่อการค้า เห็นแต่จะจัดสถานที่แยกไว้เป็น

สัดส่วนชัดเจน และได้รับความเห็นชอบจากเจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือตามคำสั่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

๙. การขอรับใบอนุญาตเป็นผู้รับจ้างแต่งผม ให้ผู้ขอยื่นเรื่องราวด้วยตนเองตามแบบที่กำหนดไว้ และแจ้งให้ชัดว่าจะรับจ้างแต่งผมประเภทใด พร้อมด้วยรูปถ่ายหน้าตรง ครึ่งตัว ไม่สวมหมวกขนาด ๑ ๑/๒ x ๒ สองรูป เพื่อปิดไว้ในใบอนุญาตที่ออกให้ ซึ่งต้องแสดงไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานที่ที่ได้รับอนุญาตให้แต่งผมหนึ่งรูป กับปิดไว้ในทะเบียนของกรุงเทพมหานครหนึ่งรูป และให้นำใบรับรองการตรวจร่างกายจากแพทย์ของกรุงเทพมหานครหรือแพทย์จากทางกรุงเทพมหานครรับรองว่าไม่เป็นโรคเรื้อน วัณโรค กามโรค โรคคุดทะราด หรือโรคผิวหนังที่เกิดจากเชื้อรา หรือเชื้อจุลินทรีย์หรือไวรัส อันเป็นที่น่ารังเกียจหรือซึ่งปรากฏว่าเป็นผู้วิกลจริต หรือลมาหุม เมื่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พิจารณาเห็นว่าไม่ขัดต่อข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร แล้วก็ออกใบอนุญาตได้

๑๐. ผู้รับใบอนุญาตรับจ้างแต่งผม จะต้องได้รับการตรวจร่างกายจากแพทย์ที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นรับรองอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง และให้รับรองใบตรวจโรคที่แพทย์ออกให้ ภายในเวลาไม่เกิน ๑๒ เดือนไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่ในการขอต่ออายุใบอนุญาตดังกล่าวนี้ด้วย

๑๑. ใบอนุญาตฉบับหนึ่ง ให้ใช้ได้เฉพาะผู้รับจ้างแต่งผมรายเดียวและเฉพาะประเภทได้ระบุไว้ในใบอนุญาต

๑๒. ผู้รับใบอนุญาตรับจ้างแต่งผม ต้องแต่งกายและรักษาความสะอาดดังต่อไปนี้

(๑) ในขณะที่ทำการแต่งผม ต้องแต่งกายให้สะอาด และสุขภาพเรียบร้อย และต้องสวมเสื้อคลุมที่สะอาดตามแบบที่พนักงานสาธารณสุขได้กำหนดไว้

	ใบข้อมูล	หลักสูตร : ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
		หน่วยการฝึก : ความรู้เบื้องต้นของช่างแต่งผมบุรุษ	6
เรื่อง ประวัติความเป็นมาและข้อบัญญัติ	หัวข้อวิชา : ความรู้เบื้องต้นของช่างแต่งผมบุรุษ		เวลา 1 ชั่วโมง
	งานย่อยที่ 1		

(๒) เมื่อจะทำการแต่งผม ต้องล้างมือด้วยสบู่และน้ำสะอาดเช็ดให้แห้ง

(๓) ในขณะที่ทำการแต่งผม ต้องมีผ้าสะอาดปิดปากและจมูก

๑๓. ผู้รับจ้างได้รับใบอนุญาตแต่งผม ต้องใช้เครื่องใช้ในการแต่งผมตามวิธีดังต่อไปนี้ เพื่อให้ถูกต้องด้วยสัญลักษณ์

(๑) ผ้าพันคอและผ้าขนหนูซึ่งระบุไว้ในข้อ ๘ (๓) และ (๔) ผืนหนึ่ง ๆ ให้ใช้กับผู้มารับการแต่งผมเพียงครั้งเดียว แล้วต้องนำไปซักฟอกให้สะอาดเสียก่อน จึงจะนำมาใช้ได้อีก

(๒) ให้ทำความสะอาดกรรไกร มีดโกน แปรงทาสีและหวี ด้วยน้ำยาไลโซล ๕% หรือเอทิลแอลกอฮอล์ ๗** ทุกครั้งหลังจากได้ใช้แต่งผม ให้แก่ผู้มารับบริการแต่งผมคนหนึ่ง แล้วต้องเช็ดให้แห้งเก็บไว้ในที่สะอาด จึงนำมาใช้ได้

๑๔. ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตรับจ้างแต่งผมใช้เวชภัณฑ์ต่อไปนี้

(๑) เวชภัณฑ์ที่รู้ว่าได้ปรุงด้วยสารหนูหรือปรอท

(๒) เวชภัณฑ์ที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขได้แจ้งให้ทราบ เป็นสิ่งที่ไม่รับรองการใช้ในการแต่งผม

เพราะอาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพของผู้มารับการแต่งผมได้

๑๕. เมื่อปรากฏหรือมีเหตุควรเชื่อว่า ผู้รับใบอนุญาตรับจ้างแต่งผมเป็นโรควิกลจริต ลมบ้าหมู โรคเรื้อนชนิดผิวหนัง วัณโรคระยะติดต่ออันตราย โรคตุ่มหูด กามโรค ไข้ทรพิษ ไข้สุกใส ไข้หัดหรือโรคผิวหนังที่เกิดจากเชื้อรา หรือเชื้อจุลินทรีย์ หรือไวรัส อันเป็นที่น่ารังเกียจหรือเป็นพาหะของโรคดังกล่าว ห้ามรับจ้างแต่งผม และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจที่จะสั่งพักให้ใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตรับจ้างแต่งผมได้

๑๖. ห้ามมิให้ผู้รับจ้างแต่งผมให้แก่ผู้มีอาการ ดังที่ได้กล่าวมาในข้อ (๑๓) โดยเด็ดขาด

๑๗. ผู้รับใบอนุญาตใช้สถานที่เป็นที่รับจ้างทำการแต่งผมคนใดกระทำความผิดโดยการฝ่าฝืนข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ หรือปล่อยให้

ผู้รับจ้างแต่งผมในสถานที่ของคนที่ทำผิด โดยฝ่าฝืนข้อบัญญัติของกรุงเทพมหานครนี้ข้อหนึ่งข้อใด ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีอำนาจ

สั่งพักใบอนุญาตได้คราวหนึ่งไม่เกิน ๑๕ วัน ในกรณีผู้รับใบอนุญาตคนใด ได้ถูกสั่งพักใบอนุญาตมาแล้ว ๒ ครั้ง ถ้ากระทำความผิดอีก ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะสั่งให้เพิกถอนเสียก็ได้

๑๘. ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครในข้อหนึ่งข้อใดมีความผิดตามมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช ๒๔๘๔

	ใบข้อมูล	หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
		หน่วยการฝึก การใช้วัสดุ อุปกรณ์	7
	เรื่อง การใช้วัสดุ อุปกรณ์	หัวข้อวิชา : การใช้วัสดุ อุปกรณ์	
		งานย่อยที่ 1	เวลา 1 ชั่วโมง

เครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการตัดผม

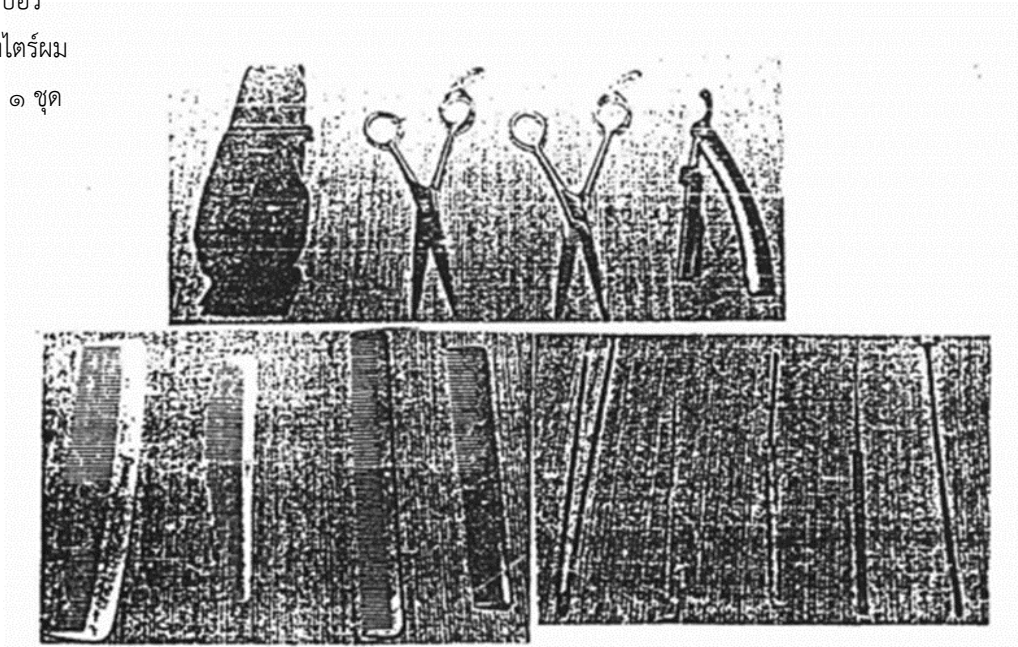
๑. แก้วตัดผม
๒. บัตตาเลียน
๓. กรรไกรซอย
๔. กรรไกรตัด
๕. มีดโกน
๖. ผ้าคลุม
๗. ผ้าขนหนู
๘. หวีใหญ่
๙. หวีซอย
๑๐. หวีเล็ก
๑๑. ก่องสบู่
๑๒. กระจกส่อง-พู่
๑๓. แปรงแข็ง
๑๔. แปรงอ่อน
๑๕. ผ้าขนหนูผืนใหญ่
๑๖. ผ้าขนหนูเล็ก (ผ้าเย็นเช็ดหน้าแขก)

	ใบข้อมูล	หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
		หน่วยการฝึก การใช้วัสดุ อุปกรณ์	8
	เรื่อง	หัวข้อวิชา : การใช้วัสดุ อุปกรณ์	
	การใช้วัสดุ อุปกรณ์	งานย่อยที่ 1	เวลา 1 ชั่วโมง

เครื่องมือประจำตัวช่างตัดผม

ช่างตัดผมก็เหมือนกับช่างโดยทั่วไป ต้องมีเครื่องมือประจำตัว สำหรับมีไว้เป็นของส่วนตัวงานช่างตัดผมก็เช่นเดียวกัน ก่อนออกไปประกอบอาชีพช่างแต่งผม ตามสถานประกอบการโดยทั่วไปต้องมีเครื่องมือเป็นของตนเอง ดังมีรายการต่อไปนี้-

๑. บัตตาเลื่อนไฟฟ้า
๒. กรรไกรซอย (กรรไกรฟัน)
๓. กรรไกรตัด
๔. มีดโกน
๕. หัวเล็กปลายเรียว
๖. หัวใหญ่
๗. หัวซอย
๘. หัวเป่าผม หัวไฟเบอร์
๙. แปรงเปียก แปรงไทร์ผม
๑๐. เครื่องมือแคะหู ๑ ชุด

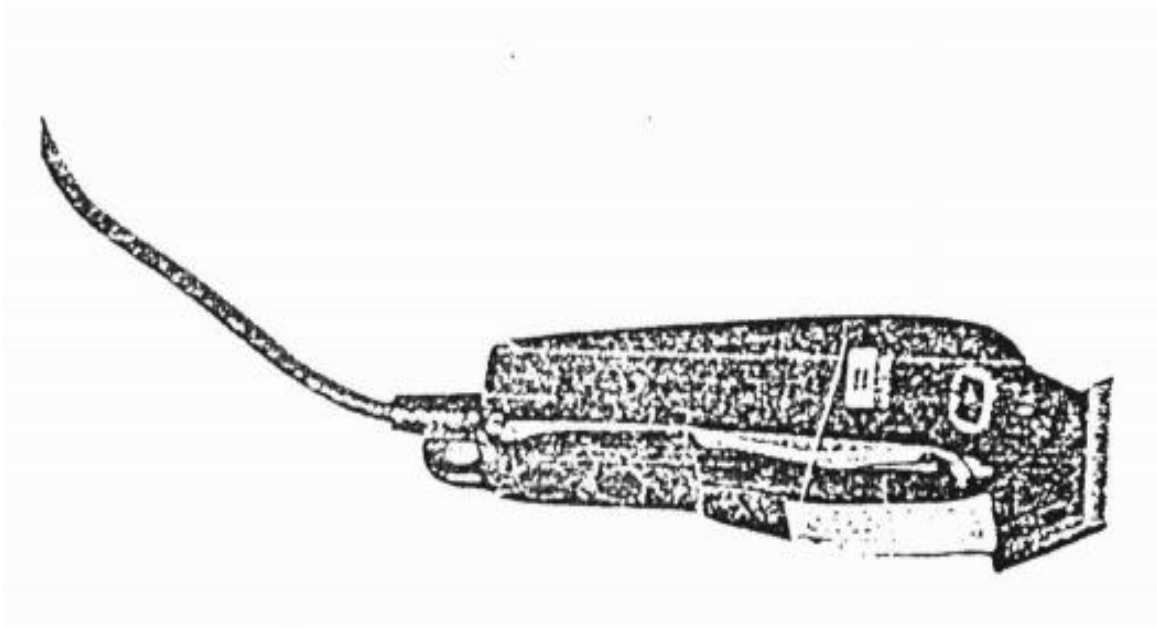
	ใบข้อมูล	หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
		หน่วยการฝึก การใช้วัสดุ อุปกรณ์	9
	เรื่อง การใช้วัสดุ อุปกรณ์	หัวข้อวิชา : การใช้วัสดุ อุปกรณ์	
		งานย่อยที่ 1	เวลา 1 ชั่วโมง

ปัตตาเลี่ยนไฟฟ้า

ปัตตาเลี่ยนไฟฟ้ามีหน้าที่หลักในการขึ้นทรงผม ส่วนประกอบของปัตตาเลี่ยนไฟฟ้า ประกอบด้วยฟันปัตตาเลี่ยน ๒ ฟัน ฟันล่างถูกยึดไว้ให้อยู่กับที่ ส่วนฟันบนยึดติดอยู่กับแกนเหล็กที่สามารถขยับเขยื้อนได้ โดยอาศัยคอยล์แม่เหล็กไฟฟ้าที่อยู่ข้างใน ฟันบนนี้จะเป็นตัวทำหน้าที่ในการตัดผมการตั้งฟันปัตตาเลี่ยน ฟันบนจะต้องให้อยู่ต่ำกว่าฟันล่าง ประมาณ ๑ - ๒ มิลลิเมตร เสมอสิ่งที่ควรระวังความคมของฟันปัตตาเลี่ยน

๑. ไม่นำไปใช้ตัดอย่างอื่น
๒. ระวังอย่าให้ตกหล่น
๓. อย่าให้เป็นสนิม
๔. ไม่นำไปตัดผมที่ศีรษะไม่สะอาด

หน้าที่ปัตตาเลี่ยนทำหน้าที่ตัดผมและสร้างแบบทรงต่าง ๆ รวบรวมให้เร็วขึ้นใช้แฉ่งล่างเพียง ๑/๒ ของปัตตาเลี่ยน ไม่ต้องใช้เต็มหน้า ๓. ใช้ปัตตาเลี่ยนเดินตามหัว

ใบข้อมูล

หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ

หน้า

หน่วยการฝึก การใช้วัสดุ อุปกรณ์

10

เรื่อง
การใช้วัสดุ อุปกรณ์

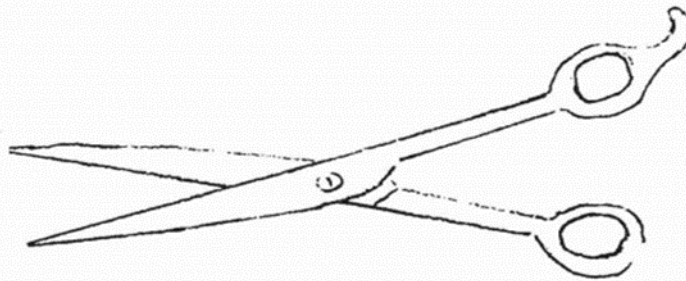
หัวข้อวิชา : การใช้วัสดุ อุปกรณ์

งานย่อยที่ 1

เวลา 1 ชั่วโมง

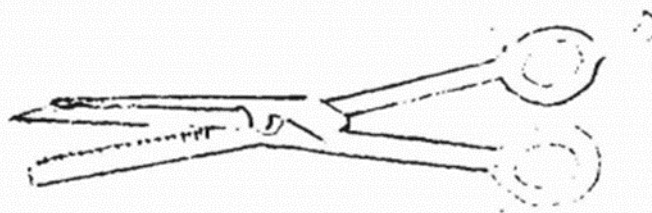
กรรไกรตัด

กรรไกรตัด

- ทำหน้าที่ตัดผมซอยผมให้ได้รูปตามต้องการ
- ทำหน้าที่เก็บ (ขนแมว) แง่ผมที่แหลมให้กลม

กรรไกรซอย

- ทำหน้าที่ซอยผมให้บางก่อนขึ้นทรง
- ทำหน้าที่ลบขอบผมที่เป็นสันให้กลมกลืน
- ทำหน้าที่ซอยผมให้ได้รูปทรงตามที่ต้องการ

ใบข้อมูล

หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ

หน้า

หน่วยการฝึก การใช้วัสดุ อุปกรณ์

11

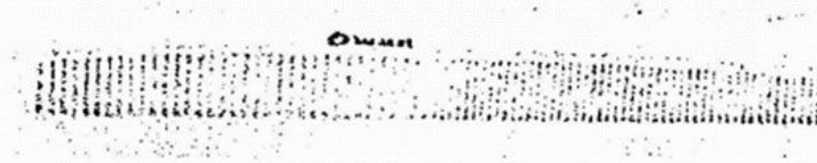
เรื่อง
การใช้วัสดุ อุปกรณ์

หัวข้อวิชา : การใช้วัสดุ อุปกรณ์

งานย่อยที่ 1

เวลา 1 ชั่วโมง

หวีใหญ่

หน้าที่ของหวีใหญ่

๑. ตักผมในส่วนที่มีผมยาวมาก ๆ เพื่อให้ตัดตาเลี่ยนตัดออก
๒. ตักผมในส่วนที่ยาวออก เพื่อให้เหลือเส้นผมสั้น

หวีเล็กปลายเรียว

หน้าที่ของหวีเล็กปลายเรียว

๑. ตักผมในส่วนที่สั้น ในส่วนที่ติดกับผิวหนังศีรษะ เพื่อให้ตัดตาเลี่ยนตัดออก
๒. ตักเส้นผมในส่วนที่แคบ ๆ เช่น ตามแนวชายผม หรือตามเหนือใบหู เพื่อให้ตัดตาเลี่ยนตัดออก

	ใบข้อมูล	หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
		หน่วยการฝึก การใช้วัสดุ อุปกรณ์	12
	เรื่อง การใช้วัสดุ อุปกรณ์	หัวข้อวิชา : การใช้วัสดุ อุปกรณ์	
		งานย่อยที่ 1	เวลา 1 ชั่วโมง
<p>แป้ง</p> <p>พู่แป้ง</p> <p>หน้าที่แป้ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใช้ซับเหงื่อเวลาใช้บัตตาเลียนจะได้ลื่น - ใช้เช็ดผมที่ตัดเพื่อดูว่าส่วนไหนไม่เรียบ - ป้องกันไม่ให้คัน และเส้นผมหลุดออกง่าย <p>หน้าที่พู่แป้ง (ใช้ชนิดขนกระต่าย)</p> <p>ก่อนตัดผมต้องใช้พู่แป้งที่ตี้นผมเสียก่อนทุกครั้ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อซับเหงื่อไม่ให้เกิดอาการคัน เดินบัตตาเลียนแล้วไม่ติดเหงื่อ เพื่อให้ผิวแห้งลื่น - ทำหน้าที่ตรวจสอบเช็กเส้นผมให้เห็นส่วนไม่เรียบชัดเจนขึ้น <p>แปรงปัด</p> <p>หน้าที่แปรงปัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใช้ปัดผมให้หายคัน <p>แปรงชูด</p> <p>หน้าที่แปรงชูด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใช้ชูดเศษผมดำออก จะเห็นทรงผมชัดเจนขึ้น <p>มีดโกน</p> <p>หน้าที่ของมีดโกน</p> <p>มีดโกนเป็นเครื่องมือที่จำเป็น เพราะมีดโกนทำหน้าที่สำหรับใช้ในการกันชายผม โกนหน้า</p> <p>โกนหนวด และโกนเครา หลังจากตัดแต่งทรงผมเรียบร้อยแล้ว จะทำให้ใบหน้าเกิดความสะอาดและสวยงามยิ่งขึ้น</p>			

ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน

หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ

หน้า

หน่วยการฝึก : การตัดผม

13

เรื่อง

หัวข้อวิชา : การตัดผม

การตัดผม

งานย่อยที่ 1

เวลา 9 ชั่วโมง

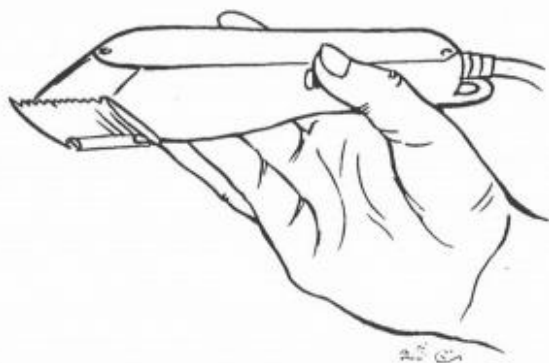
เทคนิคการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ตัดผม

วิธีจับปัตตาเลี่ยนไฟฟ้า

1. วิธีจับปัตตาเลี่ยนไฟฟ้า จับให้เต็มอุ้งมือ จับมาทางด้านท้ายของปัตตาเลี่ยน
2. ทั้งสี่นิ้วให้ประคองไว้ที่ท้องปัตตาเลี่ยน
3. ให้หัวแม่มือจับด้านบนของปัตตาเลี่ยน หัวแม่มือจะคอยเปิดปิดสวิตช์ของปัตตาเลี่ยนในการจับปัตตาเลี่ยนไถผมขึ้น
4. ลักษณะการจับปัตตาเลี่ยน ตัดผมด้านบน ไม่ว่าจะป็นทรงนักเรียน หรือทรงอเมริกันวิธีการจับให้นิ้วกลาง นิ้วนาง-นิ้วก้อย คอยประคองอยู่ที่ท้องของปัตตาเลี่ยน
5. ส่วนหัวแม่มือให้อยู่ทางด้านสวิตช์เปิดปิด นิ้วชี้ให้อยู่ตรงข้ามของสวิตช์เพื่อคอยจับประกบกันเอาไว้กับหัวแม่มือเพื่อไม่ให้ปัตตาเลี่ยนหล่น

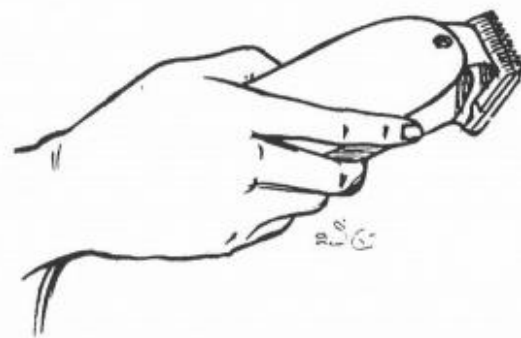
วิธีจับปัตตาเลี่ยนไฟฟ้า

(๑)

วิธีจับปัตตาเลี่ยนไฟฟ้า

(๓)

	ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดผม	14
	เรื่อง การตัดผม	หัวข้อวิชา : การตัดผม	
		งานย่อยที่ 1	เวลา 9 ชั่วโมง

การจับกรรไกรตัด-ซอยบาง

การจับกรรไกรเมื่อตัดผมนั้น มีความสำคัญมากในการที่จะตัดผมให้สั้น ให้นวลกลืน จะต้องมีความชำนาญในการใช้และจะต้องจับให้ถูกวิธี ดังนี้ คือ

- ๑.ให้สอดหัวแม่มือทางด้านท่วงกลมที่ไม่มีหงอน
- ๒.นิ้วนางให้สอดใส่ทางด้านที่มีหงอน
๓. นิ้วก้อยให้วางบนช่วงหงอน
๔. นิ้วชี้ นิ้วกลาง บังคับกรรไกรเอาไว้
๕. หัวแม่มือคอยช่วยกรรไกร เวลาตัดผมให้ตั้งกรรไกรในลักษณะเฉียงปลายนิ้วเล็กน้อย

หน้าที่ของกรรไกร หน้าที่เก็บผมให้ นวลกลืน แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน

- - ๑ กำหนดให้เก็บตอผมให้ นวล
- ๑ - ๒ ทำหน้าที่เก็บผมให้กลมกลืนให้เรียบ
- ๒ - ๓ ทำหน้าที่ขยับหัวแม่มือ

หน้าที่กรรไกรซอย (กรรไกรฟันปลา)

- ทำหน้าที่ซอยผมให้บางก่อนขึ้นทรง
- ทำหน้าที่ลบขอบผมที่เป็นสันให้กลมกลืน
- ทำหน้าที่ซอยผมให้ได้รูปทรงตามที่ต้องการก่อนขึ้นทรง

หน้าที่ของกรรไกรตัดผม

- ทำหน้าที่ตัดซอยผมให้ได้รูปทรงตามต้องการ
- ทำหน้าที่ตัดเก็บ (ขนแมว) แ่งผมที่แหลมให้กลม

ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน

หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ

หน้า

หน่วยการฝึก : การตัดผม

15

เรื่อง

หัวข้อวิชา : การตัดผม

การตัดผม

งานย่อยที่ 1

เวลา 9 ชั่วโมง

วิธีจับกรรไกรซอย และกรรไกรฟัน

๑. หัวแม่มือสอดเข้าไปในวงกลมของขากรรไกร
๒. นิ้วนางสอดเข้าไปในวงกลมอีกด้านหนึ่งของกรรไกร
๓. นิ้วก้อยพาดไว้บนทางปลายของขากรรไกร
๔. ส่วนนิ้วชี้ นิ้วนาง พาดต่อนิ้วนาง ทุกนิ้วต้องเรียงกัน ไม่ซ้อนกัน

	ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดผม	16
	เรื่อง การตัดผม	หัวข้อวิชา : การตัดผม	
		งานย่อยที่ 1	เวลา 9 ชั่วโมง

หลักการจับหวีเล็ก

หวีที่ใช้ในการตัดผมชาย มีอยู่ด้วยกัน ๓ ชนิด คือ หวีใหญ่-หวีเล็ก หวีแต่ละชนิดใช้ในการตัดผมไปดนละแบบ ฉะนั้นจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก อ่านแล้วให้สังเกตดูตามรูปไปด้วยจะเข้าใจง่ายขึ้น

๑. ให้ใช้นิ้วจับหวีเพียง ๒ นิ้ว คือใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ ส่วนนิ้วที่เหลือประคองและเป็นหลักในการเดินหวี นอกจากนี้หวีเล็กมีหน้าที่ไว้เก็บขอบ เช่น ผมรองทรง ผมทรงนักเรียน หรือผมที่มีลักษณะการไว้ผม ขาว-นวล-กลิ่น

๒. การจับหวีชอย ผู้ชายส่วนใหญ่วัยกลางคนขึ้นไป ประมาณ ๓๕” มักใส่น้ำมัน ฉะนั้นการชอยผมบุคคลที่ใส่น้ำมัน จะใช้มือจับชอยเหมือนผมผู้หญิงไม่ได้ เพราะจะทำให้เหนียวมือ เพราะการชอยผมชายใส่น้ำมัน จะไม่ฉีบน้ำมันใส่เส้นผม และไม่ใช้มือจับเส้นผมของผู้มาบริการ

๓. หวีชอยผมชาย เป็นหวีไฟเบอร์ที่ทนความร้อน และมีความยาวเท่า ๆ กับกรรไกรตัดและกรรไกรชอยบาง

๔. หวีชอยนี้ใช้จับลอนผมให้หยักศกได้ตามต้องการอีกด้วย

๕. หวีรองตัดใหญ่ มีหน้าที่เอาไว้ตัดผมทรงอเมริกัน -ทรงนักเรียน หรือรองทรงที่ผมยาวหรือหนาเท่านั้น

หมายเหตุ การจับหวีตัดผมชอยผมนั้น จะต้องให้หวีออกนอกตัวเราอยู่เสมอ และจะต้องฝึกจับให้เกิดความคล่องมือ

ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน

หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ

หน้า

หน่วยการฝึก : การตัดผม

17

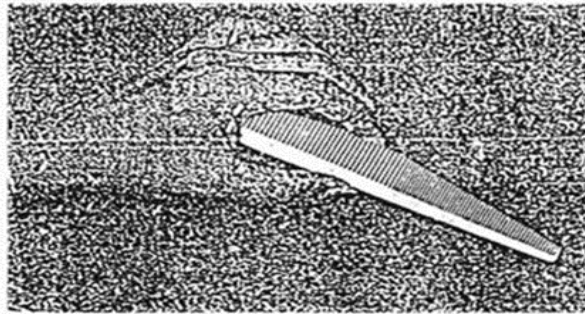
เรื่อง

หัวข้อวิชา : การตัดผม

การตัดผม

งานย่อยที่ 1

เวลา 9 ชั่วโมง

หน้าที่หวีเล็ก

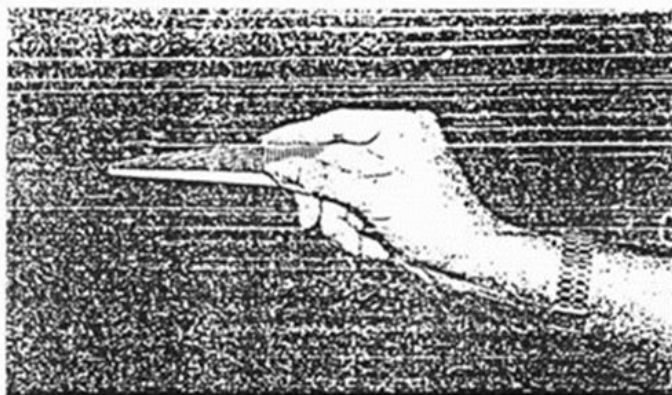
แบ่งหน้าที่ออกเป็น ๓ ส่วนดังนี้.-

- ๐ - ๑ ทำหน้าที่เก็บผมแนว เก็บตอผม
- ๑ - ๒ ทำหน้าที่เก็บผมให้กลมกลืน เป็นแนวหรือกลาง ๆ
- ๒ - ๓ ทำหน้าที่สำหรับจับพลิกกลับไปมา

วิธีจับหวีเล็กปลายเรียว วิธีใช้หวีร่วมกับปัตตาเลี่ยน

วิธีจับหวีเล็กปลายเรียว

- ๑. นิ้วชี้พาดบนปลายซี่หวี
- ๒. ด้านโคนหรืออยู่ระหว่างโคนนิ้วชี้
- ๓. หัวแม่มือ และนิ้วกลางหนีบสันหวี

วิธีจับหวีเล็กปลายเรียว

ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน

หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ

หน้า

หน่วยการฝึก : การตัดผม

18

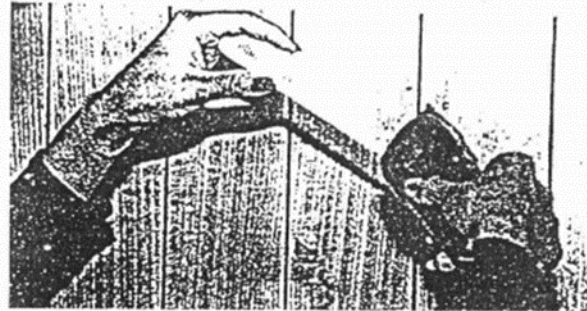
เรื่อง

หัวข้อวิชา : การตัดผม

การตัดผม

งานย่อยที่ 1

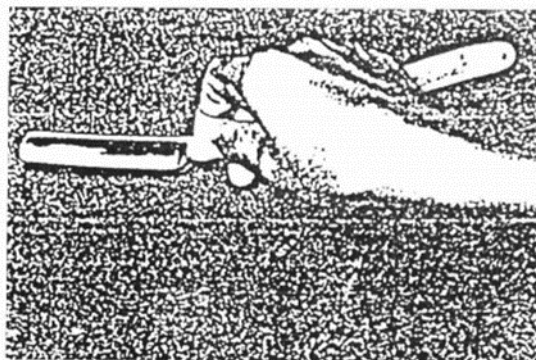
เวลา 9 ชั่วโมง

วิธีใช้หวีกับปัตตาเลี่ยน

๑. บัตตาเลี่ยนเดินสวนกับหวี
๒. ฟันบัตตาเลี่ยนซี่ริมสุดต้องไม่เลยสันหวี
๓. ในขณะที่ตัดผมหวีต้องเอาด้านซี่หวีพลิกขึ้นเล็กน้อย
๔. บัตตาเลี่ยนพลิกตามหวีเล็กน้อยเช่นเดียวกัน

วิธีจับมีดโกน

จับแบบธรรมดา

วิธีโกนและกันหน้า

๑. ก่อนที่จะทำการโกนหน้า ให้ใช้แปรงตามส่วนต่าง ๆ ของใบหน้าให้ทั่ว ทาบางพอประมาณ จะได้เห็นขนอ่อนเวลาโกน จะเห็นว่าส่วนใดที่โกนแล้วและส่วนใดที่ยังไม่ได้โกน
๒. วิธียีนจะต้องยีนให้ตัวตรงไม่ก้มหน้า และกะให้ห่างพอประมาณ

	ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร : ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดผม	19
	เรื่อง	หัวข้อวิชา : การตัดผม	
	การตัดผม	งานย่อยที่ 1	เวลา 9 ชั่วโมง

๓. วิธีโกนให้โกนจากส่วนหน้าผาก โขนทางด้านซ้ายมาหาด้านขวา มือซ้ายดึงผิวหนังให้ตึงให้คมมีดโกนเข้าหาตัวเรา ลากมีดโกนยาว ๆ โขนจากส่วนบนลงมาหาคิ้ว เมื่อส่วนหน้าผากโกนทั่วแล้วเอียงหน้าแขกไปทางต้นซ้ายมือนิดหนึ่ง โขนส่วนหน้าที่เรายืนให้ทั่ว เมื่อเสร็จแล้วพลิกหน้าหุ่นให้เหมือนเดิม
๔. โขนด้านซ้ายจากมีดโกนใต้ขอบตามาหางมูก เสร็จแล้วยืนด้านซ้ายโกนส่วนที่เหลือ
๕. โขนหน้าเมื่อลากมีดโกนสุดและยกมีดขึ้น ให้เอามือซ้ายลูบค้ำทุกครั้งที่ยกมีดโกนขึ้นเพื่อให้รู้ว่าขนอ่อนนั้นยังคงเหลืออยู่หรือไม่ จะได้โกนซ้ำอีกครั้ง
๖. ก่อนตัดขนจมูกใช้นิ้วกดตรงเหนือริมจมูก (เพื่อให้ผู้รับบริการรู้สึกตัว จากนั้นจึงใช้กรรไกรตัดขนจมูกส่วนที่ยาวเกิดออกนอกจมูกเท่านั้น)

วิธีโกนหนวด-เครา

หนวดเครามีความแข็งและบางไม่เหมือนกัน ถ้าเป็นหนวดเคราที่หนาแข็งจะต้องใช้ฟู่และสบู่ทาถูเพื่อให้หนวดและเครานิ่ม เวลาโกนและกันจะได้ไม่ระคายผิวหนังและเจ็บ ฉะนั้นการโกนหนวด-เคราจะต้องพิถีพิถันและระมัดระวังในการโกนเป็นอย่างมาก

๑. ให้ยืนด้านขวามือของผู้มารับบริการ
๒. จับมีดโกนลักษณะหงายมือ กลับคมมีดขึ้น
๓. โขนจากใต้คางเสียดก่อน กินเนื้อที่ไปประมาณครึ่งหนึ่งของใต้คาง
๔. พลิกหน้าแขกเข้าหาตัวเรา โขนตรงลูกคาง ลากมีดโกนเข้าหาตัวเรา กะให้สุดลูกคางของแขก
๕. โขนหน้าเมื่อลากมีดโกนสุดและยกมีดขึ้น ให้เอามือซ้ายลูบค้ำทุกครั้งที่ยกมีดโกนขึ้นเพื่อให้รู้ว่าขนอ่อนนั้นยังคงเหลืออยู่หรือไม่ จะได้โกนซ้ำอีกครั้ง
๖. ก่อนตัดขนจมูกใช้นิ้วกดตรงเหนือริมจมูก (เพื่อให้ผู้รับบริการรู้สึกตัว จากนั้นจึงใช้กรรไกรตัดขนจมูกส่วนที่ยาวเกิดออกนอกจมูกเท่านั้น)

	ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดผม	20
	เรื่อง	หัวข้อวิชา : การตัดผม	
	การตัดผม	งานย่อยที่ 1	เวลา 9 ชั่วโมง

วิธีโกนหนวด-เครา

หนวดเครามีความแข็งและบางไม่เหมือนกัน ถ้าเป็นหนวดเคราที่หนาแข็งจะต้องใช้ฟู่และสบู่ทาถูเพื่อให้หนวดและเครานิ่ม เวลาโกนและกันจะได้ไม่ระคายผิวหนังและเจ็บ ฉะนั้นการโกนหนวด-เคราจะต้องพิถีพิถันและระมัดระวังในการโกนเป็นอย่างมาก

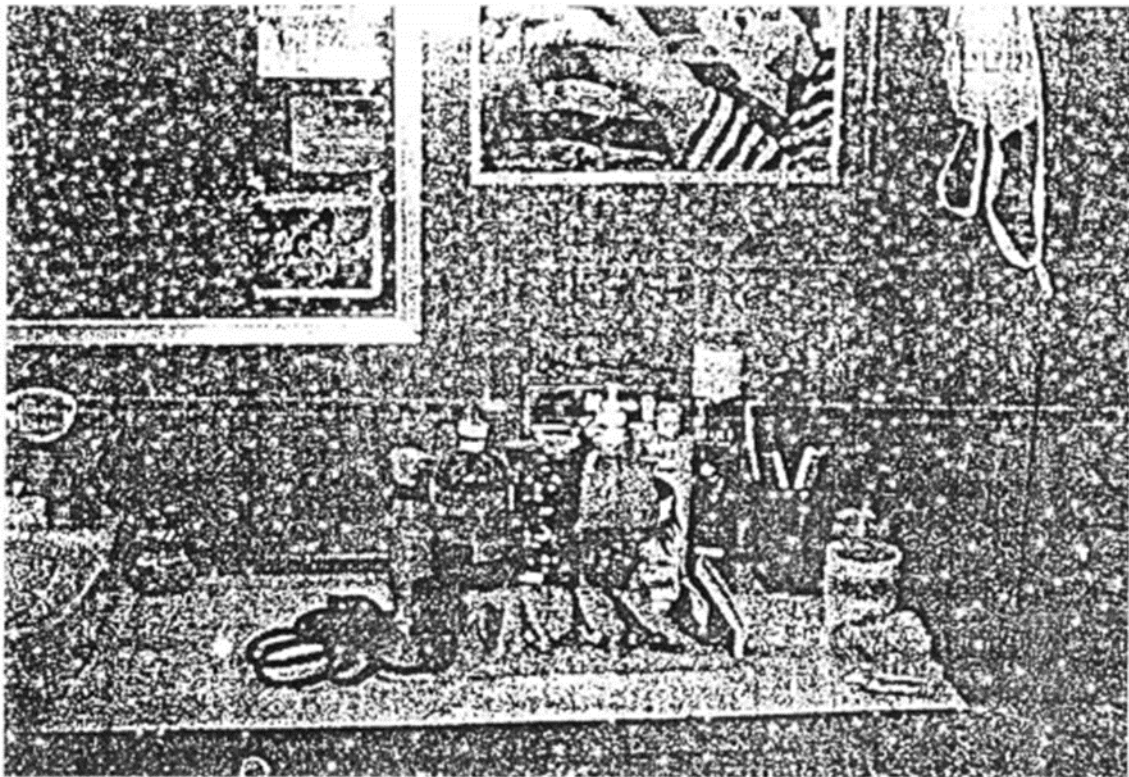
๑. ให้อุ่นด้านขวามือของผู้มารับบริการ
  ๒. จับมีดโกนลักษณะหงายมือ กลับคมมีดขึ้น
  ๓. โกนจากใต้คางเสียก่อน กินเนื้อที่ไปประมาณครึ่งหนึ่งของใต้คาง
  ๔. พลิกหน้าแขกเข้าหาตัวเรา โกนตรงลูกตาง ลากมีดโกนเข้าหาตัวเรา กะให้สุดลูกตางของแขก
  ๕. โกนส่วนที่เหนือริมฝีปากด้านบนมือซ้ายตั้งหน้าให้ตั้ง ลากมีดโกนลงหาริมฝีปาก
  ๖. โกนไล่ลงมาจนถึงช่องจมูก ก่อนที่จะโกนตรงกลางช่องจมูก นิ้วหัวแม่มือตั้งปลายจมูกขึ้นเล็กน้อย โกนไล่ลงสุดริมฝีปาก พลิกหน้า หุ่นออกตัวเราเล็กน้อย
  ๗. จับมีดโกนแบบหงายมือและกลับคมมีดขึ้น โกนย้อนกลับริมฝีปากด้านที่เรายืน เมื่อโกนเสร็จแล้ว ให้อุ่นด้านขวามือของหุ่น (ลักษณะการยืนแบบเดียวกันกับด้านขวามือ)
  ๘. จับมีดโกนหงายมือ และกลับมีดโกนขึ้น
  ๙. โกนใต้คางส่วนที่เหลือ เมื่อเสร็จแล้วให้เปลี่ยนวิธีจับมีด จับแบบธรรมดา
  ๑๐. โกนตรงขอบปลายคาง ลากมีดโกนเข้าหาตัวเรา
  ๑๑. โกนใต้ริมฝีปากล่าง
- ข้อเสนอแนะ การโกนหนวดกันหน้า จะใช้ปลายมีดโกนเสียส่วนใหญ่

	ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดผม	21
เรื่อง	หัวข้อวิชา : การตัดผม		
การตัดผม	งานย่อยที่ 1	เวลา 9 ชั่วโมง	

การเก็บรักษาเครื่องมือ

๑. ใช้แอลกอฮอล์เช็ดเครื่องมือ
๒. ฟันบัตตาเลียนใช้แล้วแปรงขัดผมออกให้หมดแล้วหยอดน้ำมัน
๓. ฟันบัตตาเลียนใช้ผ้าห่อ
๔. หวีใช้แล้วทำความสะอาดตากให้แห้ง
๕. มีดโกนใช้แล้วทิ้งไม่ใช้ซ้ำ
๖. ผ้าขนหนูใช้แล้วทำความสะอาดและตากแดด
๗. ผ้าคลุมใช้แล้วผึ่งไว้ ทำความสะอาดและตากแดด

หมายเหตุ ทุกครั้งหลังจากเลิกเรียน การฝึกปฏิบัติจะต้องเก็บรักษาเครื่องมือทุกครั้ง บทต่อไปจะไม่กล่าวซ้ำจะเกิดความเบื่อหน่ายและมีความยาวมาก

	ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดผม	22
	เรื่อง	หัวข้อวิชา : การตัดผม	
	การตัดผม	งานย่อยที่ 1	เวลา 9 ชั่วโมง

การบำรุงรักษาแบตเตอรี่ไฟฟ้า

อาชีพช่างตัดผมโดยทั่วไป เครื่องมือ เครื่องใช้สำคัญมาก ถ้าเครื่องมือดีการปฏิบัติงานก็จะได้ดีสะดวกและรวดเร็ว และเรียบร้อยขณะนั้นจึงมีความจำเป็นต้องรู้จักการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่ดี มีความคงทนและถาวร

๑. หลังจากการใช้แบตเตอรี่เมื่อตัดผมเสร็จเรียบร้อยแล้ว จำเป็นต้องใช้แปรงปัดเศษผมออกจากซี่ฟันทุกครั้ง
๒. การใช้แปรงปัดเศษผมออกจากฟันนั้น ห้ามใช้แปรงปัดขวางกับซี่ฟัน ต้องปัดตามซี่ฟันและหยอดน้ำมันหล่อลื่นตามซี่ประมาณ หยด และปุมเสียดสีอีกข้างละ ๑ หยด
๓. การเก็บแบตเตอรี่ ห้ามนำสายไฟพันกับตัวแบตเตอรี่ จะทำให้สายไฟกรอบและหักเร็วพับสายไว้
๔. ต้องระมัดระวังของแข็งกระทบกับตัวและฟันแบตเตอรี่
๕. ถ้านำแบตเตอรี่ไปตัดผมติดต่อกันเกิน ๑ สัปดาห์ ต้องล้างฟันแบตเตอรี่ทุก ๗ วันต่อ ๑ ครั้ง
๖. วิธีล้าง ต้องนำน้ำมันซีใสในภาชนะอย่างใดอย่างหนึ่งชนิดปากกว้าง ใส่น้ำมันก๊าดพอประมาณ
๗. นำฟันใส่ลงไปให้พอดีกับซี่ฟัน เปิดสวิตซ์แบตเตอรี่เพื่อให้ฟันวิ่งไปมาประมาณ ๓๐ วินาที
๘. และยกแบตเตอรี่ขึ้นมาตรง ๆ ห้ามแหยงเอาทางด้านฟันขึ้น น้ำมันจะไหลลงไปในตัวแบตเตอรี่นำไปเก็บไว้ในที่ปลอดภัย

ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน

หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ

หน้า

หน่วยการฝึก : การตัดผม

23

เรื่อง

หัวข้อวิชา : การตัดผม

การตัดผม

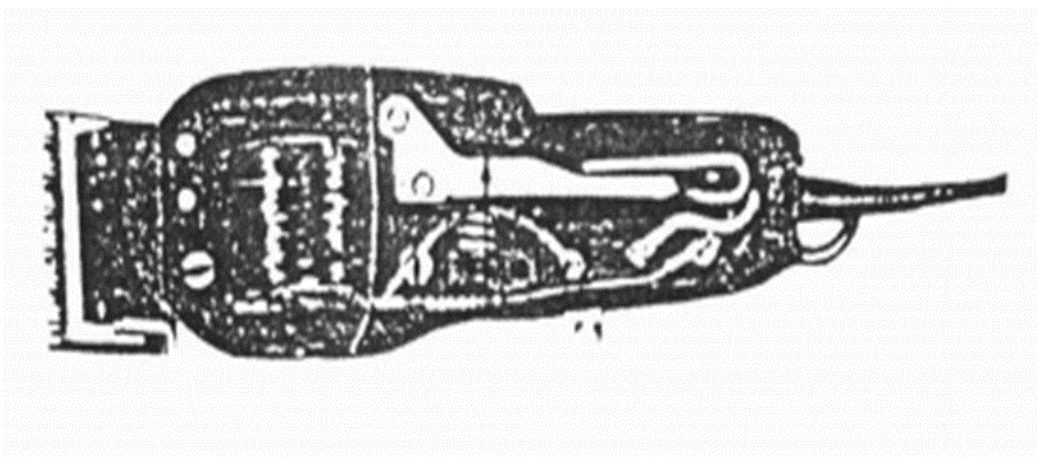
งานย่อยที่ 1

เวลา 9 ชั่วโมง

วิธีแก้ไขข้อบกพร่องเมื่อเกิดข้อขัดข้อง

ข้อบกพร่องที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันนี้ เป็นระบบเดียวกันทั้งสิ้น จะต่างกันเฉพาะความคงทนและความแน่นหนาเท่านั้น ส่วนระบบภายในตัวข้อบกพร่องนั้นเป็นระบบเดียวกันทั้งสิ้น ฉะนั้นการใช้และการขัดข้องต่าง ๆ จะเหมือนกันทั้งสิ้น อาทิ ไฟฟ้ามากเกินไปเกินกว่าปกติ ข้อบกพร่องจะวิ่งเร็วขึ้นและจะมีเสียงรบกวน ถ้าไฟฟ้ามามากเกินไปคือมาน้อยกว่าปกติ ฟันข้อบกพร่องจะวิ่งช้ากว่าปกติ การที่ข้อบกพร่องจะวิ่งช้าหรือเร็วขึ้นนั้น จะทำให้การปฏิบัติงานไม่สะดวก เป็นต้นจึงมีความจำเป็นต้องมีความรู้ ต้องรู้จักการแก้ไข และถ้าเกิดเหตุขัดข้องต่าง ๆ ต้องแก้ปัญหาได้การแก้ไขต้องปฏิบัติดังนี้-

1. ก่อนจะนำข้อบกพร่องออกมาใช้ ต้องตรวจสอบสายไฟทุกครั้ง อยู่ในสภาพปกติหรือไม่ สายไฟมีรอยแตกรอยรั่วตรงไหนบ้าง
2. เมื่อเปิดข้อบกพร่องแล้วไฟไม่เข้า ต้องตรวจสอบปลั๊กไฟให้เรียบร้อย
3. เมื่อเปิดสวิตช์ข้อบกพร่องแล้วไฟเข้าแต่ฟันไม่เดิน ต้องใช้หัวแม่มือดันฟันด้านบนของข้อบกพร่องให้เลื่อนไปมา
4. เมื่อใช้หัวแม่มือดันฟันด้านบนข้อบกพร่อง ให้เดินไปมาแล้วฟันข้อบกพร่องยังวิ่งช้าอยู่ต้องหยอดน้ำมันตามซี่ฟัน " หยอด ริมด้านละ ๑ หยด ตรงระหว่างกลางอีก ๑ หยด
5. เมื่อหยอดน้ำมันแล้วข้อบกพร่องยังวิ่งช้าอยู่ ต้องขันน็อตด้านข้างเพื่อให้มีเสียงรบกวน เมื่อมีเสียงรบกวนแล้วต้องคลายน็อตเพื่อให้หยุดรบกวน
6. เมื่อเปิดสวิตช์แล้วเสียงดัง ต้องใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้บีบฟันเข้าหากัน
7. เมื่อบีบฟันล่างและฟันบนเข้าหากันแล้ว ยังเสียงดังอยู่ ต้องคลายน็อตด้านข้างออกในขณะที่ใช้ข้อบกพร่องตัดผมอยู่นั้น เมื่อเกิดเหตุขัดข้องตามที่กล่าวไว้แล้วนั้นต้องแก้ไขทันทีตามเหตุการณ์ที่เกิดในข้อใดข้อหนึ่งใน ๗ ข้อนั้น ถ้าเกิดปัญหาตรงกับข้อใด ให้แก้ไขเฉพาะข้อนั้นถ้าแก้ไขข้อใดข้อหนึ่งแล้วยังไม่ปกติ ต้องแก้ไขข้ออื่น ถ้าข้อบกพร่องใช้ได้เป็นปกติข้อใด ต้องหยุดการแก้ไขทันที

	ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดผม	24
	เรื่อง การตัดผม	หัวข้อวิชา : การตัดผม	
		งานย่อยที่ 1	เวลา 9 ชั่วโมง

ก่อนตัดผมทุกครั้งทุกแบบ จะต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

การคลุมผ้า

พูนั่งเก้าอี้ ขอโทษ อ่อนน้อม ดวควบคุมมารยาท ผ้าคลุมซอยพาดแขน ผ้าขนหนู จับ ๓ ส่วนคลุมผ้าห่างจากตีนผมไม่เกิน ๑ นิ้ว วางบนไหล่ซ้ายออกไปหลัง นิ้วแม่มือกดผ้าให้ตั้งตรงกลางอกแล้วเปลี่ยนนิ้วชี้กดเลื่อนโอปไปพันคอด้านหลังอ้อมขึ้นไปไหล่ซ้าย แล้วเอาผ้าคลุมซอยผมทับอีกครั้งให้ผ้าขนหนูสูงกว่าผ้าคลุมซอย ๑ ซม. กั้นคอเสื้อดำ แป้งทารอบตีนผมตามรูปทรง หวีผมให้เข้ารูปให้สังเกตเส้นผมว่าเส้นผมนั้นมีลักษณะหยิกแข็ง บางหรือหนา ตัดอย่างไรรับกับใบหน้า

วิธีคลุมผ้าก่อนลงมือตัดผม

ผ้าที่ใช้มี ๒ ผืน คือ ผ้าคลุมผืนใหญ่ และผ้าขนหนูเล็ก วิธีการคือ

- หยิบผ้าคลุมผืนใหญ่ออกมาสะบัดเสียก่อน พร้อมจับพาดบนข้อศอกที่งอขึ้น ตามด้วยผ้าขนหนูผืนเล็กพาดทับบนอีกที่ด้านซ้ายมือ
- ช่างยืนด้านขวามือของแขก พร้อมกับก้มขอโทษคะหรือรับ ปลดกระดุมเสื้อเม็ดแรก และเม็ดสองออก ขยับตัวช่างมาด้านหลัง ใช้มือทั้งสองดึงปกเสื้อขึ้น แล้วพบบาด้านหลังนอกเสื้อให้แบนหรือพับปกเสื้อเข้าด้านในตัวก็ได้
- ช่างขยับไปยืนทางขวามือ ใช้มือขวาจับด้านบนของมุมชายผ้าขนหนู ทอดพาดมาทางด้านหน้าไม่ให้มีโดนคางของแขก ชายผ้าขนหนูพาดไว้ที่ไหล่ด้านซ้าย ส่วนมืออีกข้างจับด้านบนของมุมชายผ้าพาดไหล่ด้านขวา
- ช่างยืนด้านหลัง จับมุมชายผ้าทั้งสองข้างละมือ ให้ผ้าด้านขวาสั้นกว่าด้านซ้าย ดึงผ้าด้านขวาพันคอโดยรอบให้ชายผ้าด้านบนต่ำกว่าตีนผมเล็กน้อย ใช้นิ้วชี้มือขวาตกลงตรงมุมด้านบนชายผ้าจากนั้นนำริมผ้าด้านซ้ายมาทับริมผ้าด้านขวาที่พันไว้ พร้อมกับใช้มือซ้ายลูบไปตามริมผ้าด้านบนให้เรียบ (พันเสร็จแล้วอย่าให้ตึงเกินไป)
- หยิบผ้าคลุมผืนใหญ่ที่พาดไว้บริเวณข้อศอกซ้าย ช่างยืนด้านขวาของแขกจับชายผ้าคลุมข้างละมือ ทอดพาดไปทางด้านหน้าพาดไว้บนไหล่ทั้งสองข้าง ช่างขยับมาด้านหลัง จับชายผ้าพันทับขวาหรือซ้ายก็ได้ แต่ต้องให้ชายผ้าคลุมต่ำกว่าชายผ้าขนหนูเล็กน้อย
- จากนั้นใช้ที่หนีบ หนีบในแนวนอนปลายผ้าที่ทับกันบริเวณไหล่ พันเสร็จแล้ว ถ้าแน่นเกินไปให้ดึงผ้าแบบกระตุกนิด ๆ ที่หน้าอก

	ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดผม	25
	เรื่อง	หัวข้อวิชา : การตัดผม	
	การตัดผม	งานย่อยที่ 1	เวลา 9 ชั่วโมง

วิธีเอาผ้าคลุมออกเมื่อตัดผมเสร็จ

ใช้แปรงอ่อนปัดบริเวณลำคอและบนซอกหู

๑. ใช้มือขวาจับผ้าคลุมด้านล่างพับขึ้นมาบนหัวเข่าพร้อมกับยื่นมือปัดที่หนีบออก
๒. ใช้มือทั้งสองข้างจับชายผ้ามาพร้อมสอดมือไปทางด้านหน้า ดึงชายผ้าขนหนูออกมาสะบัดเศษผมออก พร้อมกับดึงชายผ้าคลุมใหญ่มาชนทับกันเล็กน้อย ใช้ผ้าขนหนูปัดเศษผมตามซอกคออีกที ถ้าปัดไม่ออกใช้แปรงลูบก่อนแล้วปัดซ้ำ
๓. จากนั้นจับชายผ้าคลุมสองข้างออกจากไหล่ พร้อมกับเอาผ้าขนหนูมาทับที่ไหล่สองข้างแทน
๔. ช่างยืนด้านขวา รวบชายผ้าข้างบนลงมา รวบชายผ้าด้านล่างที่พับขึ้นมา เพื่อกันมิให้ผมหล่นใส่ลูกค้า แล้วนำผ้าคลุมออก อย่ายกผ้าสะบัดสูง จะทำให้เศษผมฟุ้งกระจาย ปล่อยชายผ้าล่างลงสะบัดต่ำ

การรักษาความสะอาด

เรียนปฏิบัติทุกครั้งเมื่อเลิกเรียนหรือปฏิบัติงานแล้ว จะต้องทำความสะอาดเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์แต่ละชิ้นก่อนจะเก็บเข้าที่

หมายเหตุ เวลาเรียนปฏิบัติตัดผม วิธีลุ่มผ้านำไปใช้ได้ทุก ๆ ครั้ง จะไม่กล่าวซ้ำจะเกิดความเบื่อหน่ายและมีความยาวมาก

ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
	หน่วยการฝึก : การตัดผม	26
เรื่อง	หัวข้อวิชา : การตัดผม	
การตัดผม	งานย่อยที่ 1	เวลา 9 ชั่วโมง

วิธีกลุ่มพาดกลุ่มตัดผม
ให้หุ่นนิ่งเก้าอี้ตัดผม (ดังรูปที่ ๑ - ๗)

ขั้นปฏิบัติ

รูปที่ ๑ ถอดกระดาษคลุม นอน

รูปที่ ๒ จับคอด้านออก

รูปที่ ๓ จับศีรษะทฤษฎีและเสีกรางที่คอด้านข้างซ้าย

รูปที่ ๔ จับศีรษะทฤษฎีและเสีกรางที่คอด้านขวาไม่มีหู

ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
	หน่วยการฝึก : การตัดผม	27
เรื่อง	หัวข้อวิชา : การตัดผม	
การตัดผม	งานย่อยที่ 1	เวลา 9 ชั่วโมง

รูปที่ ๕ อีตารงศัดจับน้ำคุดม

รูปที่ ๖ มือขวาส่งผ้าคัดน้ำคุดมปิดเก้า

รูปที่ ๗ ผ้าคุดมปิดขนและพนักพิงให้เข้ากับขวา ผ้าคุดมพับห่มให้โดย

	ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดผม	28
	เรื่อง	หัวข้อวิชา : การตัดผม	
	การตัดผม	งานย่อยที่ 1	เวลา 9 ชั่วโมง

แบบผมและทรงผม

การตัดผมหรือการตกแต่งจัดทรงผม เป็นศิลปะอย่างหนึ่งในการสร้างบุคลิกภาพของบุคคล แต่ละคนให้เหมาะสมกับรูปร่างและใบหน้าให้สะอาดสมเป็นสุภาพบุรุษ ดังนั้น ในขั้นต้นสิ่งที่สำคัญช่างตัดผมจะต้องอาศัยความรู้ มีความเฉลียวฉลาด มีไหวพริบ เป็นคนช่างสังเกตและมีความจำดี ส่วนประกอบที่สำคัญและจะต้องเป็นคนที่มีใจรักสวয়รักงาม เป็นคุณสมบัติประจำตัว สิ่งที่มีความสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ จะต้องมีความรู้และความเข้าใจในเรื่องของแบบผมและทรงผมต่าง ๆ ของแต่ละคนที่มาทำการตัดว่า เป็นแบบไหน ก็ด้วยอาศัยการสังเกตและจำ จากนั้นจะต้องศึกษาอีกอย่างหนึ่งคือ ชนิดของเส้นผมของแต่ละบุคคลว่าเป็นเส้นผมอ่อน ผมบาง ผมแข็ง หยิก หยักศก หรือเป็นเส้นผมที่เหี่ยยตรงหรือขอดหนังศีรษะ เพราะเส้นผมชนิดต่าง ๆ ดังกล่าว อาจจะเหมาะสมกับแบบผมบางแบบ และอาจจะไม่เหมาะสมกับบางแบบ และช่างจะต้องหาวิธีการแก้ไขปัญหาของเส้นผมชนิดต่าง ๆ ได้อย่างไร การตัดผมหรือตกแต่งทรงผมจึงจะเป็นที่ถูกต้องใจของลูกค้า ทรงผมตามแบบมาตรฐาน มีด้วยกัน ๓ แบบ (ทรง) คือ

ทรงสูง

ทรงกลาง

ทรงต่ำ

ทรงผมแต่ละทรงนั้น ๆ ได้จำแนกไว้เป็นแบบ ๆ อีกดังนี้คือ

๑. ทรงสูง ได้จำแนกไว้มีด้วยกัน ๔ แบบ คือ

๑.๑ ทรงสูงแบบนักเรียน ครึ่งเซน

๑.๒ ทรงสูงแบบกระทุ่มสั้น

๑.๓ ทรงสูงแบบกระทุ่มยาว

๑.๔ ทรงสูงแบบไว้หวี

๒. ทรงกลาง ได้จำแนกไว้มีอยู่ด้วยกัน ๒ แบบ คือ

๒.๑ ทรงกลางแบบรองทรงอังกฤษ ชั้นเดียว

๒.๒ ทรงกลางแบบรองทรงอังกฤษ สองชั้น

๓. ทรงต่ำ ได้จำแนกไว้มีด้วยกัน ๒ แบบ คือ

๓.๑ ทรงต่ำ แบบจอนบาง

๓.๒ ทรงต่ำ แบบจอนหนา

ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน

หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ

หน้า

หน่วยการฝึก : การตัดผม

29

เรื่อง

หัวข้อวิชา : การตัดผม

การตัดผม

งานย่อยที่ 1

เวลา 9 ชั่วโมง

ผมแต่ละแบบดังที่กล่าวมาแล้วในขั้นต้นนั้น ก่อนที่จะทำการตัดแต่งแต่ละศีรษะ ช่างจำเป็นต้องอาศัย การอ่านและการสังเกตให้เข้าใจดีเสียก่อนว่าเป็นแบบอะไร เมื่อเข้าใจแบบแล้วก็ให้อ่านและสังเกตแบบว่าผมที่จะตัดนั้นเป็นแบบไหน สิ่งเหล่านี้เป็นหลักการที่สำคัญที่ช่างตัดผมจำเป็นต้องอาศัยการฝึกหัด การฝึกฝนด้วยการดู คิด และจดจำถึงจะทำให้การตัดผมและ แต่งแบบไม่มีการผิดพลาดถูกต้อง และเป็นที่ถูกใจของลูกค้า

	ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดผม	30
เรื่อง การตัดผม	หัวข้อวิชา : การตัดผม	งานย่อยที่ 1	เวลา 9 ชั่วโมง

ลักษณะส่วนต่าง ๆ ของผม

การตัดและแต่งการจัดทำผมนั้น สิ่งสำคัญช่างจะต้องทำความเข้าใจถึงลักษณะส่วนต่าง ๆ ของผม อย่างที่ได้ใช้ บัตตาเลียนทำการขึ้นผมได้ตามแบบแล้ว หรือการใช้กรรไกรมือทำการตัดแต่งเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผมส่วนต่าง ๆ นั้นควรมีลักษณะ เป็นเช่นไร ผมนั้นจึงจะมีความสวยงามดูแล้วทุก ๆ ส่วนมีความสัมพันธ์รับกัน เช่น ผมบางแบบ เช่น ทรงสูง ทรงต่ำ แบบจอนบาง ชาย ผมจะต้อง มีลักษณะดังต่อไปนี้

๑. ลักษณะของผมที่ขาว
๒. ลักษณะของผมที่นวล
๓. ลักษณะของผมที่กลืน
๔. ลักษณะของผมที่กลม
๕. ลักษณะของผมที่สลวย

๑. ลักษณะของผมที่ขาว หมายถึง ผมที่ได้ใช้บัตตาเลียนทำการขึ้นผมแล้ว ส่วนของชายผมหรือหนังศีรษะ จะเตียนไม่มีคอดผม และคอดผมจะติดหนังศีรษะ ลักษณะของผมดังกล่าวเรียกว่า "ผมขาว"

๒. ลักษณะของผมที่นวล หมายถึง การวางรากฐานการสร้างแบบของผม คือ เหนือจากผมที่เตียนขาว ผมนั้นจะเริ่มเลี้ยงตอ และตอของผมนั้นจะค่อย ๆ ยาวเลี้ยงตอขึ้นไปหาผมส่วนบนและจะมองเห็นเงาของหนังศีรษะ ในระหว่างเงาของหนังศีรษะที่มองเห็นจะต้องไม่มีเงาดำแซมอยู่เรียกผมดังกล่าวว่า "ผมนวล"

๓. ลักษณะของผมที่กลืน หมายถึง ลักษณะของผมที่เหนือจากผมที่นวล คือจะมีลักษณะในระหว่างของเงาผมที่ นวลมองเห็นหนังศีรษะไร ๆ และเงาของผมนั้นจะหายเป็นลักษณะผมดำ และมีความสัมพันธ์รับกันกับผมที่ดำ เรียกว่า "ลักษณะของ ผมที่กลืน"

๔. ลักษณะของผมที่กลม หมายถึง ส่วนของผมที่เหนือจากผมที่กลืน คือจะเป็นผมที่ทำการตัดแต่งเสร็จแล้ว แบบของผมนั้นจะไม่มีลักษณะเป็นแฉ่ หรือเป็นขอบแหลม หรือส่วนข้างไม่กางและบานออก เช่น ผมแบบทรงสูง ส่วนข้างจะไม่มีแฉ่ บานออก ส่วนของผมส่วนบนจะต้องกลมมีความสัมพันธ์รับกันกับผมส่วนล่างที่ขึ้น ถ้าเป็นแบบผมทรงกลาง ส่วนข้างจะไม่เป็นขอบ หรือเป็นแฉ่แหลมส่วนด้านหลังของผมที่หวัดก จะต้องมีลักษณะกลมคือ ไม่เป็นขอบหรือเป็นแฉ่แหลม มีส่วนสัมพันธ์กับผมที่หวัดก นอกจากนั้นสิ่งที่จะสังเกตคือทรงของส่วนบน เมื่อทำการตัดแต่งเสร็จหัวเข้าแบบแล้วลักษณะของผมทุกส่วนจะต้องกลมไม่พองหรือชี้ ทางด้านข้างและด้านหลัง

ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน

หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ

หน้า

หน่วยการฝึก : การตัดผม

31

เรื่อง

การตัดผม

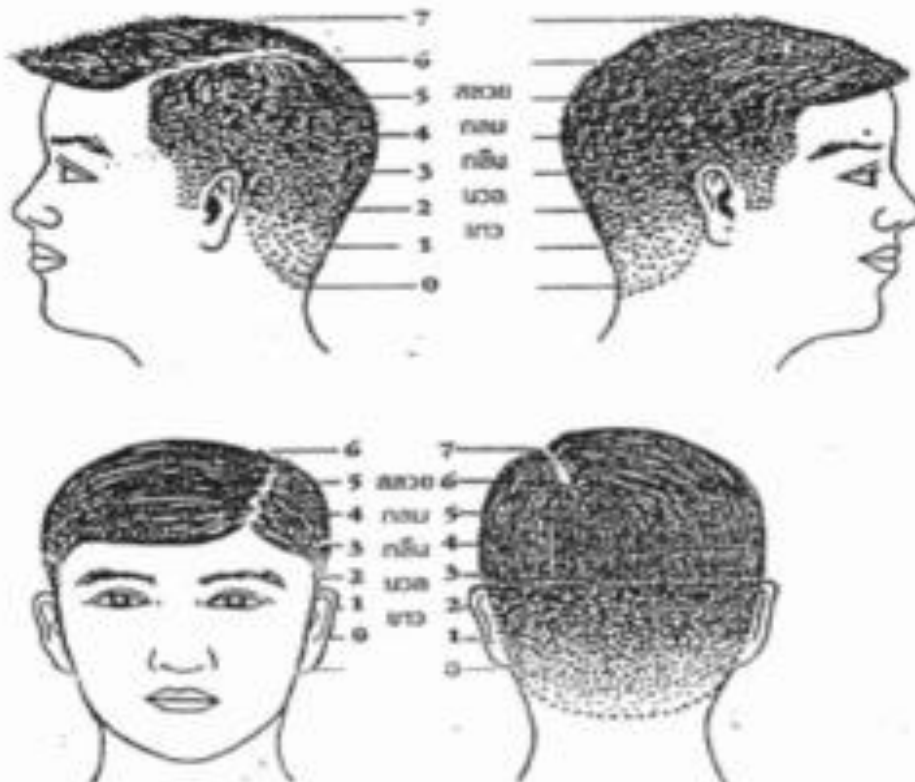
หัวข้อวิชา : การตัดผม

งานย่อยที่ 1

เวลา 9 ชั่วโมง

1. **ลักษณะผมที่สลวย** หมายถึง ผมที่ทำการตัดแต่งและทำการซอย พร้อมกับตัดส่วนปลายของผมทุกส่วนเรียบร้อยแล้ว ผมทุกส่วนเมื่อทำการหวีเช็ดดูผมทุกส่วนแล้ว ผมเหล่านั้นจะไม่เกาะกันเป็นปึกแผ่นหนา หรือมีความอัดแน่นของส่วนในและผมทุกส่วนจะมีความสม่ำเสมอเท่ากัน และปลายของเส้นผมทุกส่วนจะมีลักษณะเรียงสลวยเป็นลำดับลงมา ถึงระดับของทรงหรือแบบที่ขึ้นส่วนล่างเรียกว่า "ผมสลวย"

ตัวอย่างลักษณะของผม

	ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดผม	32
เรื่อง	การตัดผม	หัวข้อวิชา : การตัดผม	
		งานย่อยที่ 1	เวลา 9 ชั่วโมง

หลักการตัดผมทรงสูง

การสังเกต ในขั้นก่อนที่ละลงมือทำการตัดแต่งผม สิ่งสำคัญช่างจะต้องศึกษาทำความเข้าใจลักษณะการนอน และการเวียนของเส้นผมของแต่ละบุคคลให้เข้าใจดีเสียก่อนว่าลักษณะของเส้นผมนอนหรือเวียนไปทางใด และส่วนตรงระดับขวัญเส้นผม นั้นเวียนไปทางใด การที่จะทราบได้ว่าเส้นผมของแต่ละคนเวียนไปทางใดนั้น คือให้ใช้หวีทำการหวีผมให้ทั่วศีรษะเสียก่อนทุกครั้ง โดยทำการหวีไปตามการนอนและการเวียนของเส้นผมในการนี้ เราจะทราบได้ทันทีว่า ปลายของเส้นผมนอนไปทางใด ซึ่งในการที่จะใช้เครื่องมือขึ้นแบบผม ก็ให้ตั้งหน้าของปัตตาเลี่ยนย้อนเฉียงเส้นผมพร้อมกันนั้นหน้าของปัตตาเลี่ยนจะต้องให้เที่ยง

๑. การสร้างแบบผมทรงสูงแบบนักเรียน การขึ้นผมในขั้นแรกจะต้องทำการสร้างแบบเสียก่อนโดยการวางหรือจ่อหน้าของปัตตาเลี่ยนตรงระดับโหนกชายหูด้านหลัง ให้หน้าของปัตตาเลี่ยนตรงส่วนฟันแนบชิดกับหนังศีรษะ พร้อมกับประคองหน้าปัตตาเลี่ยนให้เฉียงไปทางด้านหน้า กะสุดพร้อมเดินหน้าของปัตตาเลี่ยน ตรงระดับส่วนตรงโหนกของศีรษะเมื่อสุดระดับที่เดินหน้าของปัตตาเลี่ยนใช้หวีรองรับทันที เพื่อให้ผมตรง ส่วนระดับตรงโหนกเป็นฐานของแบบเริ่มเฉียงต่อ ผมส่วนที่เห็นเนื่องจากผมเริ่มเฉียงต่อ ต้องเป็นลักษณะของผมนวลเหนือขึ้นไปจากผมที่มีลักษณะนวลอีกส่วนหนึ่งต้องเป็นลักษณะของผมกลืน เมื่อทำการสร้างแบบผมได้ตามรูปแบบที่ต้องการแล้ว การขึ้นผมในระยะต่อไปให้ถือหลักของแบบที่สร้างไว้เป็นแบบตัวอย่าง โดยวิธีการวางหน้าของปัตตาเลี่ยนครึ่งหนึ่งอยู่ทางด้านของแบบ ส่วนอีกทางด้านหนึ่งอยู่ทางด้านของผมยาว

๒. การแต่งผมส่วนที่เหนือผมผม ผมส่วนตรงที่กล่าวนี้เรียกว่า "ลูกแก้ว" อย่าใช้ปัตตาเลี่ยนขึ้นขาว จะต้องพยายามใช้หวีรองรับทุกครั้ง ให้มีลักษณะขาวนวลและอย่าให้มีเงาดำแซม เมื่อทำการแต่งผมส่วนทางด้านหนึ่งได้ตามแบบที่ต้องการแล้ว ให้มาทำการแต่งอีกทางด้านหนึ่ง ให้ถือหลักการปฏิบัติวิธีเดียวกัน

๓. การขึ้นผมทางด้านหลัง การขึ้นผมส่วนทางด้านหลังผมส่วนที่สำคัญคือ ผมตรงระดับขวัญให้สังเกตว่าเส้นผมเวียนไปทางใดในขณะที่ขึ้นจึงพยายามใช้หวีช่วยรองรับ และขึ้นหน้าปัตตาเลี่ยนให้ย้อนหรือสวนกับเส้นผม และจะต้องใช้หวีรองรับทุกครั้ง พร้อมทั้งการเดินหวีให้ดูและขนานไปกับปัตตาเลี่ยน

๔. การขึ้นและการแต่งผมส่วนบน ผมส่วนบนตอนกลางศีรษะให้ถือเอาส่วนนูนของตอนกลางศีรษะเป็นฉากหรือหลักกณฑ์ คือให้มีลักษณะเรียบแบบได้ฉากโดยกะสั้นประมาณครึ่งเซน เมื่อทำการแต่งผมส่วนบนตอนกลางได้ตามรูปฉากแล้วให้พยายามค่อย ๆ แต่งลดผมส่วนบนลงมาหาผมส่วนล่าง และให้มีลักษณะกลมกลืนรับกับผมส่วนล่าง ผมส่วนหน้าให้แต่งให้ปลายผมให้มันรับกันกับผมส่วนบน

ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
	หน่วยการฝึก : การตัดผม	33
เรื่อง	หัวข้อวิชา : การตัดผม	
การตัดผม	งานย่อยที่ 1	เวลา 9 ชั่วโมง

ทรงสูงนักเรียน

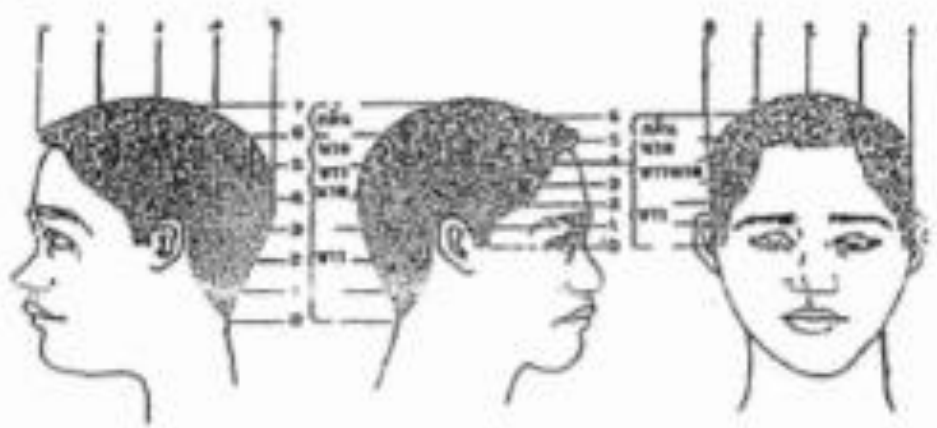
จุดประสงค์

1. สามารถกำหนดตำแหน่งผมได้ถูกต้อง
2. สามารถขึ้นบิดตาเรียนการโกนและหวีได้
3. เพื่อให้จับบิดตาเรียนตัดผมยาวได้
4. เพื่อให้ใช้บิดตาเรียนตัดผมบนหัววงกลม
5. สามารถวางหวีใหญ่รอบบิดตาเรียนตัดผมกลมกลืน
6. เพื่อให้ทำความสะดวกได้ถูกต้อง

การแบ่งส่วนพบนทรงสูงนักเรียน ๑ เซน

ด้านข้างทั้ง ๒ ข้าง

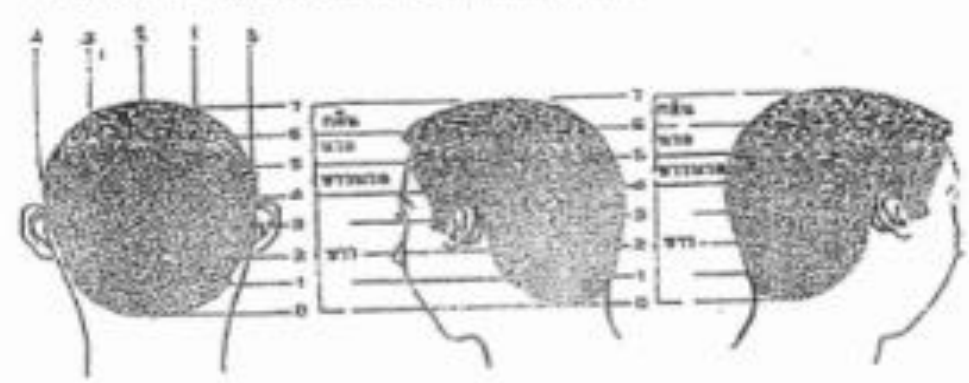
- ตำแหน่งที่ ๐ - ๔ ให้ใช้บิดตาเรียนตัดยาว
- ตำแหน่งที่ ๔ - ๕ ให้เริ่มเล็งตอและสร้างพวด
- ตำแหน่งที่ ๕ - ๕ ให้สร้างนวดและแนวเงาเชื่อม
- ตำแหน่งที่ ๕ - ๖ ให้สร้างแนวเงาเชื่อมกลมกลืนเรียบเสมอ

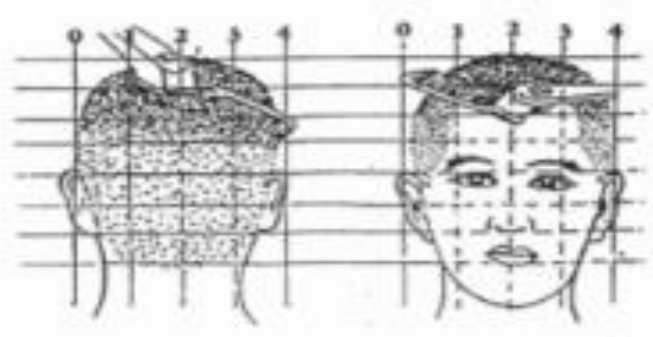

ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
	หน่วยการฝึก : การตัดผม	34
เรื่อง	หัวข้อวิชา : การตัดผม	
การตัดผม	งานย่อยที่ 1	เวลา 9 ชั่วโมง

ด้านหลัง
ตำแหน่งที่ ๐ - ๕ ให้ใช้ปัตตาเลี่ยนตัดขาว
ตำแหน่งที่ ๕ - ๕ ให้เมินปัตตาเลี่ยน เริ่มเลียบคอดและสร้างแนว
ตำแหน่งที่ ๕ - ๖ ให้สร้างแนวและแนวเงาใช้หวีเล็กรอง
ตำแหน่งที่ ๖ - ๗ ให้สร้างแนวและกลมหักเส้นเชื่อมกัน

บริเวณส่วนบนหน้าผาก
ตำแหน่งที่ ๙, ๓, ๒ ให้ใช้หวีใหญ่รองเชื่อม ๗, ๖, ๕ ให้ฟันหวีใหญ่ลบขลิบศีรษะ
(ไม่ต้องกรอหวี)
ตำแหน่งที่ ๒,๒ ให้ยกหวีเชื่อม ๙, ๓, ๒
ตำแหน่งที่ ๓, ๐ ให้หาความยาวเชื่อม ๒

หมายเหตุ เวลาปฏิบัติงานนี้ต้องจับหวีอยู่ตลอดเวลา

ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน

หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ

หน้า

หน่วยการฝึก : การตัดผม

36

เรื่อง

หัวข้อวิชา : การตัดผม

การตัดผม

งานย่อยที่ 1

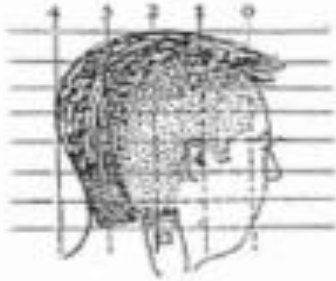
เวลา 9 ชั่วโมง

๕. ด้านหลังบิตตาเลียนตัดผมชาย (รูปที่ ๕)

ตำแหน่งที่ ๐ - ๕ บิตตาเลียนตัดผมชาย เส้นบิตตาเลียนเฉียงตอและสร้างแนว

๖. ตำแหน่งที่ ๕ - ๖ จีบหัวทรง ๔๕ องศา บิตตาเลียนตัดผมบนหัวสร้างแนว (รูปที่ ๖)

ตำแหน่งที่ ๖ - ๗ สร้างแนวและกลมกิ้งเนื้อ

รูปที่ ๕ ตัดผมชาย

รูปที่ ๖ ตัดผมพาดกิ้ง

๗. ตำแหน่งที่ ๐ - ๕ บิตตาเลียนตัดผมชายเส้นบิตตาเลียนเฉียงตอและสร้างแนว (รูปที่ ๗)

๘. ตำแหน่งที่ ๕ - ๖ จีบหัวทรง ๔๕ องศา บิตตาเลียนตัดผมบนหัวสร้างแนว (รูปที่ ๘)

ตำแหน่งที่ ๖ - ๗ สร้างแนวและกลมกิ้งเนื้อ

รูปที่ ๗ ตัดผมชาย

รูปที่ ๘ ตัดผมพาดกิ้ง

๙. ตำแหน่งที่ ๐ - ๕ บิตตาเลียนตัดผมชายเส้นบิตตาเลียนเฉียงตอและสร้างแนว (รูปที่ ๙)

๑๐. ตำแหน่งที่ ๕ - ๖ จีบหัวทรง ๔๕ องศา บิตตาเลียนตัดผมบนหัวสร้างแนว (รูปที่ ๑๐)

ตำแหน่งที่ ๖ - ๗ สร้างแนวและกลมกิ้งเนื้อ

ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน

หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ

หน้า

หน่วยการฝึก : การตัดผม

37

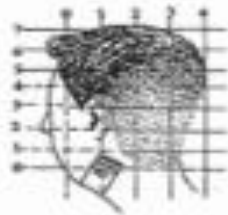
เรื่อง

หัวข้อวิชา : การตัดผม

การตัดผม

งานย่อยที่ 1

เวลา 9 ชั่วโมง

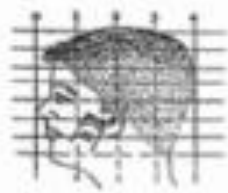

รูปที่ ๓๙ ตัดผมชวาว

รูปที่ ๔๐ ตัดผมทวารอกลิ้น

- ๑๑. ตำแหน่งที่ ๐ - ๕ บัดตาเขียนตัดผมชวาวและเส้นบัดตาเขียนเครื่องทอสร้างแนว (รูปที่ ๓๙)
- ๑๒. ตำแหน่งที่ ๕ - ๖ จับพริบอง ๔๕ องศา บัดตาเขียนตัดผมบนทิวสร้างแนว (รูปที่ ๓๒)
- ตำแหน่งที่ ๖ สร้างแนวองศาและกลมกลิ้นเชื่อม

รูปที่ ๔๑ ตัดผมชวาว

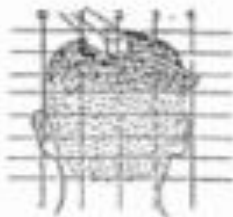
รูปที่ ๔๒ ตัดผมทวารอกลิ้น

บริเวณส่วนบน

ให้อินเนอริงหรืออินค่านหลัง ให้อ่านตำแหน่งที่ ๒ เป็นจุดเริ่มต้น วางทริสวานทางกับเส้นผมให้อ่านผมตั้งแนวตรง

๑๓. ตำแหน่งที่ ๒, ๓, ๔ พลิบให้ใช้ทริใหญ่ของแม่เชื่อม ๓, ๖, ๕ รอบข้างหลัง บัดตาเขียนตัดผมบนทริกลมกลิ้นเชื่อมทุกด้าน (ให้พินทริใหญ่แม่ตัดคิ้วจะไม่ต้องทอทริ) (รูปที่ ๓๓)

๑๔. ตำแหน่งที่ ๒, ๑, ๐ ให้ใช้ทริใหญ่ของแม่เชื่อม ให้อ่านความยาวเชื่อม ๖, ๕, ๔ รอบข้างหน้า (รูปที่ ๓๔)

รูปที่ ๓๓ ตัดผมกลมกลิ้น

รูปที่ ๓๔ ตัดผมกลมกลิ้น

ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน

หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ

หน้า

หน่วยการฝึก : การตัดผม

38

เรื่อง

หัวข้อวิชา : การตัดผม

การตัดผม

งานย่อยที่ 1

เวลา 9 ชั่วโมง

วิธีกำหนดทรงผม ทรงสูงสั้น (ทรงนักเรียน)

วิธีตัดแต่งทรง

ขั้นตอนที่ ๑ กำหนดทรง (กำหนดความสูง)

๑. เริ่มเดินปัตตาเลี่ยนด้านก่อน
๒. ปัตตาเลี่ยนต้องเดินย้อนกับเส้นผม โนแนวเดียวกับกะโหลกศีรษะเล็กน้อย
๓. เดินครึ่งละ ๑ หน้าฟันปัตตาเลี่ยน
๔. เดินปัตตาเลี่ยนขึ้นไปจนถึงส่วนโค้งของกะโหลกศีรษะ ประมาณครึ่งนิ้วฟุต เมฆหน้าปัตตาเลี่ยนออกเพื่อให้นวล
๕. และเริ่มอีกด้านหนึ่งเพื่อให้เหมือนกับด้านแรก โดยไปบรรจบกันที่ด้านหลังทอย

ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
	หน่วยการฝึก : การตัดผม	39
เรื่อง	หัวข้อวิชา : การตัดผม	
การตัดผม	งานย่อยที่ 1	เวลา 9 ชั่วโมง

วิธีลบขอบบนทรงสูงสั้น (ทรงนักเรียน)

ภาพที่ ๑

ขั้นตอนที่ ๒ ลบขอบเพื่อให้นวล

๑. หัวคิ้วปลายเรียว ตั้งแนวเฉียงกับกะโหลกศีรษะ ยกหัวขึ้นขึ้นไป ปลายคิ้วแนบกับแผ่นที่ตัดออกไปแล้ว
๒. พลิกหัวด้านที่มีช่อดอกเล็กน้อย
๓. บัดดาเลียนด้านแล้ว ๆ นาที ฟันริมสุดของบัตดาเลียนไม่เลยด้านหัว
๔. ปฏิบัติเช่นเดียวกันกับอีกด้านเหมือนด้านแรก

ภาพที่ ๒

๑. เริ่มเดินบัตดาเลียนด้านที่ ๒ ให้เหมือนกับด้านแรก

ภาพที่ ๓

๑. เดินบัตดาเลียนตัดผมด้านข้าง
๒. ไม่ควรจับกันที่ท้ายทอย

ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
	หน่วยการฝึก : การตัดผม	40
เรื่อง	หัวข้อวิชา : การตัดผม	
การตัดผม	งานย่อยที่ 1	เวลา 9 ชั่วโมง

วิธีตัดผมด้านบนศีรษะ: ทรงสูงสั้น (ทรงนักเรียน)

- ๑. ทวีตักผมในแนวราบวางกับกะโหลก
- ๒. เดินทวีไปครึ่งวง ๑ หน้าทวี
- ๓. ถ้าทวีตักผมไม่เต็มหน้าทวี ส้อมเปลี่ยนเป็นใช้ทวีตักผมด้านข้าง

- ๑. ขึ้นผมด้านข้าง
- ๒. เดินทวีไปครึ่งวง ๑ หน้า ทวีตลอดศีรษะ

- ๑. และทวีไปตัดผมอีกหนึ่ง
- ๒. การตัดผมให้เหมือนด้านแรก

	ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดผม	41
	เรื่อง	หัวข้อวิชา : การตัดผม	
	การตัดผม	งานย่อยที่ 1	เวลา 9 ชั่วโมง

ทรงสูงไว้หวี

การตัดผมทรงสูงแบบไว้หวี วิธีการขึ้นแบบผมให้ถือหลักการปฏิบัติวิธีเดียวกันกับการขึ้นผมแบบนักเรียน การวางฐานของแบบให้สังเกตดูรูปของศีรษะ ถ้าลักษณะของรูปศีรษะกลมโตให้วางฐานของแบบตรงระดับใบหู สิ่งที่สำคัญก็คือต้องพยายามใช้หวีรองตรงระดับผมที่เริ่มเลี้ยงต่อและตรงระดับของผมบนวล ส่วนระดับของผมที่กลืนจะต้องให้มีความสัมพันธ์รับกับผมส่วนบนที่หวีตก

๑. ให้สังเกตช่วงของเส้นผมว่า มีความสั้น-ยาว-หนา-บางขนาดใด กะการตัดควรให้เหลือสั้นขนาดใด การซอยควรซอยให้เหลือบางเท่าใด
๒. ให้สังเกตทรง ระยะของทรงผมนั้น ส่วนสูง สูงแคไหน ส่วนที่ต่ำ ต่ำแคไหน
๓. ให้สังเกตดูรูปร่างของศีรษะว่ามีลักษณะอย่างเช่น กลมโต -ยาว-หลิม-ควรจะวางฐานของแบบตรงไหน จึงจะรับกับรูปของศีรษะและใบหน้า
๔. ให้สังเกตการหวีแสกของแบบผมนั้นว่าหวีแสกตรงไหน ให้ทำการหวีแสกจับแสกผมให้ตรง
๕. เมื่อหาส่วนต่าง ๆ ของแบบผมได้ถูกต้องแล้ว ถ้าช่วงของเส้นผมมีความยาวเกินขนาดหรือหนา ให้ทำการตัดลดผมส่วนบนลงมาก่อน แล้วทำการซอยผมให้บาง ให้มีความสม่ำเสมอเท่ากันและสลาย

วิธีการขึ้นแบบผมทรงไว้หวี ให้ทำการขึ้นเช่นเดียวกับแบบนักเรียน โดยทำการสร้างแบบก่อนให้ได้ตามที่ต้องการ หลังจากการสร้างแบบแล้วหน้าของปัตตาเลื่อนให้แบ่งครึ่งด้านหนึ่งอยู่ทางด้านของแบบ อีกครึ่งหนึ่งอยู่ทางด้านของผมที่ยาว จะทำการตัดในขณะที่ขึ้นพยายามประดองหน้าของปัตตาเลื่อนให้เสมอ โดยวิธีการใช้มือซ้ายช่วยประดอง ให้หน้าของปัตตาเลื่อนเดินให้สุดระดับของทรงผม เมื่อสุดระดับของทรงผมแล้วให้เดินหน้าของปัตตาเลื่อนขึ้น พร้อมกับทำการเก็บผมส่วนที่นวลให้เหมือนกันกับแบบที่ทำการขึ้นไว้ที่แรกให้มีลักษณะขาวนวลกลืนรับกัน

การตัดแต่ง ให้ทำการหวีผมให้เข้ากันกับแบบจะสังเกตเห็นผมที่ยาวเลยกว่าแบบผมส่วนนั้น คือผมที่จะต้องตัดแต่ง ให้ทำการตัดลดผมส่วนบนที่ยาวลงมาห้รับกันกับผมส่วนล่างให้เป็นรูปแนวตรงหักมุม อย่าให้มีลักษณะกางหรือบานออกเป็นแฉกแหลม โดยวิธีการเล็งดูผมในกระจก ถ้าปลายผมส่วนใดไม่เรียบ ให้ใช้แปรงลูบตรวจดูพร้อมกับใช้หวีกับกรรไกรมือ โดยการเดินหวีให้พร้อมกับกรรไกรไปตามส่วนของปลายผมที่เห็นว่าไม่เรียบ หรือไม่เสมอ

ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน

หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ

หน้า

หน่วยการฝึก : การตัดผม

42

เรื่อง

หัวข้อวิชา : การตัดผม

การตัดผม

งานย่อยที่ 1

เวลา 9 ชั่วโมง

ทรงสูงไว้หวี

จุดประสงค์

1. สามารถกำหนดตำแหน่งผมได้ถูกต้อง
2. สามารถจับปัตตาเลื่อน กรรไกรและหวีได้
3. เพื่อให้ใช้ปัตตาเลื่อนตัดผมชายและเง็นได้
4. เพื่อให้ใช้ปัตตาเลื่อนตัดผมบนทิววกกลิ้ง
5. เพื่อให้ใช้กรรไกรตัดผมได้กลมกลืน
6. สามารถทำความเข้าใจและดูแลความเรียบร้อย

การแบ่งส่วนพทรงสูงไว้หวี

ด้านข้างทั้ง ๒ ข้าง

ตำแหน่งที่ ๐ - ๓ กำหนดให้ใช้ปัตตาเลื่อนตัดผมชาย

ตำแหน่งที่ ๓.๓ กำหนดให้ดึงฉากเมื่อบัตตาเลื่อนเมื่อรองทอนวล

ตำแหน่งที่ ๓ - ๕ กำหนดให้ใช้หวีเล็กสร้างแนวและแนวเง็นผมชายทิววกกลิ้งและเรียบเสมอ

ตำแหน่งที่ ๕ - ๕ กำหนดให้หาความกลมกลืน

ตำแหน่งที่ ๖ กำหนดให้เป็นฐาน ส่วนบนด้านหน้า ให้หาความยาวเชื่อมตำแหน่งที่ ๕

ด้านหลัง

ตำแหน่งที่ ๐ - ๕ กำหนดให้ใช้ปัตตาเลื่อนตัดผมชาย

ตำแหน่งที่ ๕.๕ กำหนดให้เริ่มเมื่อบัตตาเลื่อน เมื่อรองทอนวล

ตำแหน่งที่ ๕ - ๕ กำหนดให้สร้างแนวและแนวเง็นผม

ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
	หน่วยการฝึก : การตัดผม	43
เรื่อง	หัวข้อวิชา : การตัดผม	
การตัดผม	งานย่อยที่ 1	เวลา 9 ชั่วโมง

ด้านบน
ตำแหน่งที่ ๕ - ๖ - ๗ กำหนดให้สร้างฐานหาความยาว โดยการขึ้นเฉียงหรือเป็นด้านตั้งหุ่น
ใช้หวีใหญ่รองสร้างฐาน วางทริสแวนท่างกับเส้นผมและให้เส้นผมตั้งแนวตรง

ตำแหน่งที่ ๕ - ๖ - ๗ กำหนดให้ความยาวเชื่อมกันตลอดความยาวตามต้องการ

หมากองเหตุ ถ้ามีผมหนาให้ใช้การโกนฟันชอยช่วยได้บาง

ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน

หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ

หน้า

หน่วยการฝึก : การตัดผม

44

เรื่อง

หัวข้อวิชา : การตัดผม

การตัดผม

งานย่อยที่ 1

เวลา 9 ชั่วโมง

ขั้นปฏิบัติ   **เรียนทั้งทฤษฎีและปฏิบัติดังนี้**
เตรียมวัสดุอุปกรณ์   **ชั้นวางของ ทวี บัตรสาเกียน การโกน แปรง พู่กัน แปรงหวี**
ผ้าขนหนู ผ้าคลุมขอย   **โต๊ะกระจก เก้าอี้**

ด้านช่างที่ ๒ ช่าง

๑. กำหนดให้สร้างแบบโดยใช้บัตรสาเกียนตัดผมที่จองก่อน โดยยึดแบบสีดสีวาระแค่ครึ่งหน้าของบัตรสาเกียน
๒. ตำแหน่งที่ ๐ - ๓ บัตรสาเกียนตัดผมขาวสุดซึ้งมือ
๓. ตำแหน่งที่ ๑.๓ กำหนดให้ตั้งฉากเป็นบัตรสาเกียนเส้นสุดซึ้งมือ ต่อจากนั้นจับทวี ๔๕ องศา ใช้ส่วนกลางของทวีบัตรสาเกียนตัดผมบนทวีเดินไปพร้อมกัน
๔. ตำแหน่งที่ ๓ - ๔ จับทวี ๔๕ องศา บัตรสาเกียนตัดบนทวี สร้างแนวและแนวทาบเชื่อมกับ ขาวแนวกลืนและเรียบเสมอ (รูปที่ ๑, ๒)
๕. ตำแหน่งที่ ๕ - ๕ และ ๖ กำหนดให้หาความกลมกลืน และความยาวเชื่อมต่อกัน

รูปที่ ๑ ตัดแนวกลืน

รูปที่ ๒ ตัดแนวกลืน

ด้านหลัง

๑. ตำแหน่งที่ ๐ - ๔ กำหนดให้ใช้บัตรสาเกียนตัดขาว และตั้งฉากเป็นบัตรสาเกียนโหว้สุดซึ้งมือ เพื่อเฉียงตอนวล ตำแหน่งที่ ๔ ขึ้นไป
๒. ตำแหน่งที่ ๔.๕ กำหนดให้เริ่มเป็นบัตรสาเกียน วางทวี ๔๕ องศา บัตรสาเกียนตัดขาวพร้อมกับเดินทวี
๓. ตำแหน่งที่ ๕ - ๕ กำหนดให้สร้างแนวและแนวทาบเชื่อมกัน
๔. ตำแหน่งที่ ๕ - ๖ กำหนดให้สร้างแนวความกลมกลืน และหาความยาวเชื่อมกันตลอด (รูปที่ ๓, ๔ และรูปที่ ๕)
๕. ตำแหน่งที่ ๗ เป็นฐานส่วนบนหาความยาวเชื่อม

ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน

หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ

หน้า

หน่วยการฝึก : การตัดผม

45

เรื่อง

หัวข้อวิชา : การตัดผม

การตัดผม

งานย่อยที่ 1

เวลา 9 ชั่วโมง

รูปที่ ๑ ตัดแนวอกลิ้น

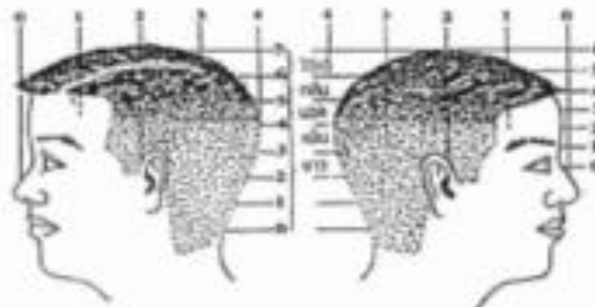
รูปที่ ๒ ตัดแนวอกลิ้น

รูปที่ ๓ ตัดแนวอกลิ้น

คำแนะน

๑. ตำแหน่งที่ ๒ - ๓ - ๔ กำหนดให้หาความยาวตามความต้องการ โดยการปัดเฉียงหรือปัดข้างหลังหู ใช้หวีใหญ่รองสร้างฐาน วางหวีสวนทางกับเส้นผม และให้เส้นผมตั้งตัวแนวตรง
๒. ตำแหน่งที่ ๕ - ๖ - ๗ กำหนดให้หาความยาวเชื่อมกันตลอด (รูปที่ ๖, ๗)

รูปที่ ๖

รูปที่ ๗

หมายเหตุ ถ้าลูกค้ำมหน้าใช้กรรไกรชอให้บาง

ข้อสรุปทรงสูงไว้พริ

ลักษณะของเมทรวนี้ คือเหมือนทรงนักเรียนทุกประการ จะแตกต่างกันที่แต่งข้างข้างและด้านขวัญ ฐานต่ำกว่าทรงนักเรียนเล็กน้อย ส่วนค้ำมหน้าไว้ยาวใช้กรรไกรชอให้บางตามต้องการ และตัดสั้นตามความเหมาะสมสำหรับไว้พริได้ เป็นที่นิยมของเด็กโต และผู้สูงอายุ

	ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดผม	46
	เรื่อง การตัดผม	หัวข้อวิชา : การตัดผม	
		งานย่อยที่ 1	เวลา 9 ชั่วโมง

ทรงสูงอเมริกัน

ประวัติ

เริ่มเมื่อฝรั่งเข้าตั้งฐานทัพในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๙ เพราะฝรั่งไม่นิยมตัดผมสั้นเหมือนพลทหารของเมืองไทย พวกทหารจีไอ นิยมตัดผมสั้นเช่นเดียวกัน แต่เขานิยมเลี้ยงต่อใส่ขึ้นไปทั้งศีรษะ ตั้งแต่ต้นผมจากสั้นไปยาวยาวขึ้นมาจนถึงขวัญ จากต้นบนเหนือขวัญขึ้นไป จะตัดผมให้สั้นลักษณะแบบสั้นไปยาวยาวจนถึงด้านหน้า ลักษณะผมทรงนี้เปรียบเสมือนเป็นสองแบบ จะตัดผมอเมริกันนั้นเหมาะสำหรับคนผมแข็ง ศีรษะจะต้องไม่เบียวจึงจะตัดได้รูปทรงและดูสวยงาม เมื่อตัดผมทรงอเมริกันมาตรฐานได้แล้วจะตัดแปลงได้อีก ๓ ทรง (เล็ก วงศ์สว่าง, มปป. ๒๘)

๑. ทรงอเมริกันนักเรียน

๒. ทรงอเมริกันลานบิน

๓. ทรงอเมริกันรองทรง

ทั้งสามทรงนี้มีลักษณะคล้ายกัน จะผิดกันตรงความสั้นยาวไม่เหมือนกัน ฉะนั้นการตกแต่งทรงผมอเมริกัน ช่างจะต้องทำความเข้าใจพอสมควร เมื่อมีผู้มารับบริการจะทำให้ถูกต้องตามทรงที่ลูกค้าต้องการ

จุดประสงค์

ทรงสูงอเมริกัน (นักเรียน)

๑. สามารถกำหนดตำแหน่งผมได้ถูกต้อง

๒. สามารถจับปัตตาเลี่ยน กรรไกรและหวีถูกต้อง

๓. สามารถจับหวีรองปัตตาเลี่ยนตัดผมนวลกลิ้ง

๔. เพื่อให้จับปัตตาเลี่ยนตัดผมขาวได้

๕. เพื่อให้จับหวีใหญ่รองปัตตาเลี่ยนตัดผมกลมกลิ้งและเรียบ

๖. เพื่อให้ตัดแต่งส่วนบนตามแบบได้

๗. สามารถทำความสะอาดและดูแลความเรียบร้อย

ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน

หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ

หน้า

หน่วยการฝึก : การตัดผม

47

เรื่อง

หัวข้อวิชา : การตัดผม

การตัดผม

งานย่อยที่ 1

เวลา 9 ชั่วโมง

การแบ่งส่วนผมทรงสูงอเมริกัน

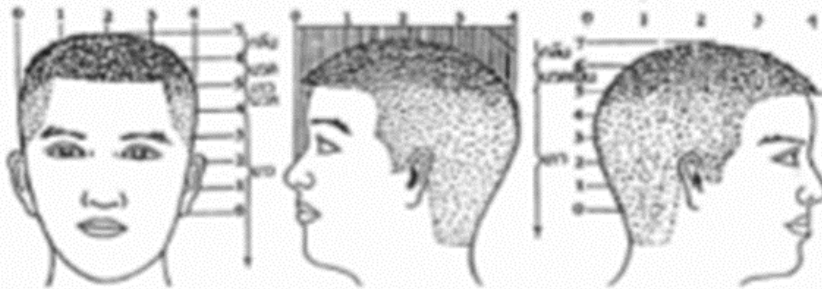
ด้านข้างทั้ง ๒ ข้าง

ตำแหน่งที่ ๐ - ๒ กำหนดคัตขาว

ตำแหน่งที่ ๒ - ๓ กำหนดให้เดินบัตรตาเขียนเฉียงค่อนวล

ตำแหน่งที่ ๓ - ๔ กำหนดให้ทวิรองท่าแรงา

ตำแหน่งที่ ๔ - ๖ กำหนดให้ตั้งฉากทวี ๕๐ องศา (แนวตรง) ทำให้กลมกลืน

ด้านหลัง

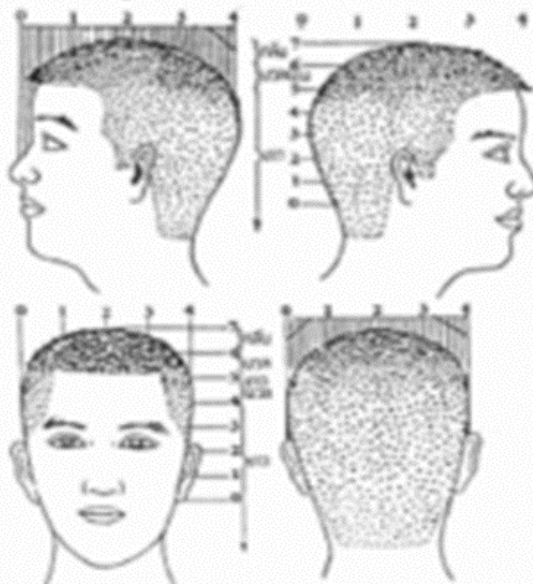
ตำแหน่งที่ ๐ - ๒ กำหนดคัตขาว

ตำแหน่งที่ ๒ - ๓ กำหนดให้เดินบัตรตาเขียนเฉียงค่อนวล

ตำแหน่งที่ ๓ - ๕ กำหนดให้ใช้ทวิรองแรงา

ตำแหน่งที่ ๕ - ๗ กำหนดให้ตั้งฉากทวี ๕๐ องศา แนวตรง

ตำแหน่งที่ ๗ กำหนดให้เป็นฐานหาความยาวส่วนบน

ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
	หน่วยการฝึก : การตัดผม	49
เรื่อง	หัวข้อวิชา : การตัดผม	
การตัดผม	งานย่อยที่ 1	เวลา 9 ชั่วโมง

ด้านบท
กำหนดให้หาความยาวในตำแหน่งที่ ๔ ส่วนบนและ ๓ ให้อีกด้านหนึ่ง วางทริโกนขณะแนว
นอนทุกตำแหน่ง

หมายเหตุ
รูปที่ ๕ ตำแหน่งที่ ๕ หมายถึงด้านหลัง กำหนดให้โดยรอบ
รูปที่ ๕ ที่ใช้ขีดขวางที่เลข ๐ และเลข ๔ กำหนดให้เป็นส่วนข้างโง่ ๒ ซ้ำง ให้อบรอบให้กลมกลืน
ทำความสะดวก

- แบ่งขอบบนเปิดเศษผมออก
- จับชายผ้าคลุมศีรษะขึ้น จับผ้าคลุมขอลัดผมออกจากคอ เทคนิคมนี้จึงแล้วคลุมไปตามเดิม
- ผ่าร่นผมออกจากคอ แล้วจับสองข้างผ่าร่นผมให้ตั้งให้เศษผมออก
- แบ่งขอบเปิดเศษผมที่ด้านผมออกแล้วกับผ้าคลุมขอรอบผม

ขั้นสุดท้าย ทำความสะดวกเครื่องมืออุปกรณ์ทุกอย่างกับเจ้าที่ให้เรียบร้อยแล้ว

ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
	หน่วยการฝึก : การตัดผม	50
เรื่อง	หัวข้อวิชา : การตัดผม	
การตัดผม	งานย่อยที่ 1	เวลา 9 ชั่วโมง

อเมริกันลานบิน

การแบ่งส่วนผมทรงสูงอเมริกันลานบิน

ด้านข้างทั้ง ๒ ข้าง

ตำแหน่งที่ ๑ - ๒ กำหนดให้ชิวาววล

ตำแหน่งที่ ๒ - ๓ กำหนดให้ใช้ทวิวางแนบท่าแรก

ตำแหน่งที่ ๔ - ๖ กำหนดให้ตั้งฉากทวิ ๙๐ องศา แรกฉากมกมก

ตำแหน่งที่ ๖ เป็นฐานความยาวด้านหน้า

ด้านหลัง

ตำแหน่งที่ ๑ - ๒ กำหนดให้ชิวาววล

ตำแหน่งที่ ๒ - ๓ กำหนดให้ใช้ทวิวางแนบท่าแรก

ตำแหน่งที่ ๔ - ๗ กำหนดให้ตั้งฉากทวิ ๙๐ องศา (แนวตรง) ทำให้กมกมก

ตำแหน่งที่ ๗ กำหนดให้เป็นฐานความยาวส่วนบน

ด้านบน กำหนดให้หาความยาว ๒ เซนติเมตรในตำแหน่งที่ ๒ - ๓ โดยการปิ้งข้างหลังหุ่นวางทวิลักษณะแนวขน

ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
	หน่วยการฝึก : การตัดผม	51
เรื่อง	หัวข้อวิชา : การตัดผม	
การตัดผม	งานย่อยที่ 1	เวลา 9 ชั่วโมง

อเบริกันรองทรง

การแบ่งส่วนผมอเบริกันรองทรง

ด้านข้างทั้ง ๒ ข้าง

ตำแหน่งที่ ๐ - ๒ กำหนดให้ยาว

ตำแหน่งที่ ๒ - ๓ กำหนดให้เก็บมัดตาเฉียงเฉียงตอนยาว

ตำแหน่งที่ ๓ - ๔ กำหนดให้ใช้หวีรองทำแนว

ตำแหน่งที่ ๔ - ๖ กำหนดให้ตั้งฉากทวี ๙๐ องศา (แนวตรง) ทำไว้ก่อนกลิ้ง

ตำแหน่งที่ ๖ กำหนดให้เป็นฐานหาความยาวด้านหน้า

ด้านหลัง

ตำแหน่งที่ ๐ - ๒ กำหนดให้ยาว

ตำแหน่งที่ ๒ - ๓ กำหนดให้เก็บมัดตาเฉียงเฉียงตอนยาว

ตำแหน่งที่ ๓ - ๔ กำหนดให้ใช้หวีรองทำแนว

ตำแหน่งที่ ๔ - ๗ กำหนดให้ใช้หวีวางตั้งฉาก ๙๐ องศา (แนวตรง) กลมกลิ้ง

ตำแหน่งที่ ๗ กำหนดให้เป็นฐานหาความยาวส่วนบน

ด้านบน กำหนดความยาว ๔ เซนติเมตร อดส่วนที่ยาวรับส่วนล่างกลมกลิ้ง

	ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร :ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดผม	52
	เรื่อง การตัดผม	หัวข้อวิชา : การตัดผม	
		งานย่อยที่ 1	เวลา 9 ชั่วโมง

การตัดแต่งและจัดทรงผม

การตัดแต่งและการจัดทรงผมทั้งชายและหญิง การซอยผมเป็นเทคนิคอย่างหนึ่งที่สามารถทำให้การจัดทรงผมนั้น ๆ ให้เข้ารูปแบบขึ้นกับส่วนบุคคลรูปร่างและใบหน้า ให้ได้รูปแบบสวยงามสมลักษณะของแต่ละบุคคลที่มารับบริการ ช่างจะต้องมีความรู้และทำความเข้าใจหลักการและวิธีที่

สังเกตชนิดของเส้นผมว่าเป็นเส้นผมชนิดใด เช่น

๑. เส้นผมที่แข็งเหยียดตรง-ยาว มีความหนาแน่น
๒. เส้นผมหยิก หยอยเป็นกันหอย
๓. เส้นผมหยิกหยักศก-ยาวมีความหนาแน่น
๔. เส้นผมบาง
๕. เส้นผมที่ละเอียด-อ่อน

ตามลักษณะชนิดของผมดังกล่าวข้างต้น อาศัยช่างจะต้องทำการเช็กดูให้ทั่ว ตลอดจนรูปร่างส่วนต่าง ๆ ของศีรษะว่าส่วนใดโทนก -ทุย-แพบ ควรจะเอาผมช่วยส่วนใดบ้าง

การซอย วิธีการซอยมี ๓ วิธีด้วยกัน

๑. การซอยด้วยกรรไกรซอยฟัน
๒. การซอยด้วยมีดโกน
๓. การซอยด้วยกรรไกรมือ

วิธีการซอยผมแข็ง-เส้นเหยียดตรง การซอยผมดังกล่าวจะต้องซอยให้มีลักษณะบาง ด้วยวิธีการแบ่งผมดังนี้

๑. ให้ทำการแบ่งผมจากส่วนบนลงมาล่าง
๒. โดยใช้กรรไกรซอยสอดให้ถึงโคนผมพร้อมปัดขึ้น
๓. ใช้หวี รับผมส่วนที่กรรไกรปัดขึ้น ยกเส้นผมให้ตั้ง
๔. พร้อมกับใช้กรรไกรซอย ซอยให้ติดกับหน้าหวี ๑ ครั้ง แล้วให้เลื่อนหวีห่างจากผมส่วนที่ซอยประมาณ ๑ นิ้ว

หรือนิ้วครึ่งให้เป็นระยะเท่ากันจนสุดปลายผม

๖. เมื่อทำการสุดช่วงของผมแล้วให้ใช้กรรไกรสอดชั้นที่สองเรียงลงมาเป็นลำดับ ชั้นหนึ่ง ๆ ละเอียดประมาณ ๑/๒

ถึง ๑ นิ้ว

๗. เมื่อทำการซอยแต่ละชั้นแล้วให้ทำการเช็กหิวตรวจผมให้ดูว่ายังมีส่วนใดที่ยังหนาไม่สัมพันธ์ให้ทำการซอยผมส่วนนั้น ๆ ซ้ำอีกครั้งหนึ่ง

๘. ให้ทำการซอยทุกส่วนให้ทั่วศีรษะ พร้อมกับตรวจเช็กให้ผมทุกส่วนมีลักษณะสลาย

	ใบขั้นตอนการปฏิบัติงาน	หลักสูตร : ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
		หน่วยการฝึก : การตัดผม	53
	เรื่อง	หัวข้อวิชา : การตัดผม	
	การตัดผม	งานย่อยที่ 1	เวลา 9 ชั่วโมง

๙. ให้ทำการตรวจเช็คปลายผมดูอีกครั้ง ถ้าลักษณะของปลายผมเป็นฝอยคล้ายขนแมวให้ใช้กรรไกรตัดปลายผมที่เป็นฝอยอีกครั้งหนึ่ง

การซอยผมหยิก ลักษณะของผมดังกล่าวนี้จะเป็นลักษณะของช่วงผมสั้นไม่เกิน ๓ นิ้วครึ่ง วิธีการซอยดังนี้

๑. ให้ใช้หวีตัก ยกสั้นผมให้ตั้งขึ้น พร้อมกับใช้กรรไกรซอยบนหน้าหวีในจังหวะ ๑-๒-๓ ปล่อยให้ห่างจากผมเดิมที่ซอยประมาณครึ่งนิ้ว

๒. ทำการซอยให้ทั่วแล้วทำการตรวจเช็คดูผมทุกส่วนให้มีความสม่ำเสมอเท่ากัน ถ้าส่วนใดหนาให้ทำการซอยซ้ำให้รับกัน

๓. ให้ตรวจปลายผม ถ้าเป็นฝอยให้ใช้กรรไกรเล็ม (ส่วนวิธีการซอยผมหยิกหักให้ปฏิบัติวิธีเดียวกับการซอยผมหยิก แต่ถ้าผมบนหนา-ยาวให้แบ่งเป็นชั้น ๆ ลงมาซอย)

ผมบาง ลักษณะของผมบาง ให้ทำการตัดปลายผมให้ลงมารับแบบให้เลือกซอยบางส่วนแต่เฉพาะปลายผมที่เห็นว่าปลายผมขอดกันหนาเท่านั้น

เส้นผมที่ละเอียด อ่อน ลักษณะของผมดังกล่าวจำเป็นต้องใช้วิธีการตัดปลายผมเหมือนผมบางและให้ทำการเลือกซอยเป็นบางส่วนที่หนาเท่านั้น

	ใบงาน	หลักสูตร : ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
		หน่วยการฝึก : ช่างแต่งผมบุรุษ	54
	เรื่อง การตัดผม	หัวข้อวิชา : การตัดผม	
		งานย่อยที่ 1	งานที่ 1

ให้ผู้รับการฝึกปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

1. ฝึกปฏิบัติงานการแบ่งส่วนศีรษะรูปทรงต่าง ๆ
2. ฝึกปฏิบัติงานตัดผมรูปทรงต่าง ๆ

ใบทดสอบ

หลักสูตร : ช่างแต่งผมบุรุษ

หน้า

หน่วยการฝึก : ช่างแต่งผมบุรุษ

55

เรื่อง

ข้อทดสอบงานย่อยที่ :1

การตัดผม

ข้อทดสอบที่ : 1

เวลา 30 นาที

จงเติมข้อความในช่องว่างให้ได้ความถูกต้องสมบูรณ์

1. จงบอกอธิบายสัญลักษณ์ไฟหมุน

ตอบ .....

.....
.....
.....

2. จงอธิบายการบำรุงรักษาแบตเตอรี่ไฟฟ้า

ตอบ .....

.....
.....
.....

	ใบเฉลย	หลักสูตร : ช่างแต่งผมบุรุษ	หน้า
		หน่วยการฝึก : ช่างแต่งผมบุรุษ	56
เรื่อง	ข้อทดสอบงานย่อยที่ :1		
การตัดผม	ข้อทดสอบที่ : 1	เวลา 25 นาที	

จงเติมข้อความในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. จงบอกอธิบายสัญลักษณ์ไฟหมุน

ตอบ

ประวัติความเป็นมาเรื่องการตัดผมในอดีตนั้น เมื่อสมัยโรมันและกรีกมีการสู้รบเพื่อแย่งชิงอำนาจดินแดนและความเป็นใหญ่ เมื่อมีการสู้รบและได้รับบาดเจ็บกันเป็นจำนวนมาก ผู้ป่วยได้ป่วยอยู่ในแคมป์หรือที่พักเป็นเวลานานหลายเดือน ทำให้ผมยาว หนวดเครารุงรัง หมอเห็นดังนั้นก็เลยใช้กรรไกรที่เป็นเครื่องมือของหมอตัดให้จากมูลเหตุดังกล่าว ในเวลาต่อมาประเทศอังกฤษและอเมริกาได้ตรากฎหมายออกมาว่าโรงพยาบาลและคลินิกจะต้องมีสัญลักษณ์เป็นแบบกาชาด ส่วนร้านตัดผมจะต้องมีสัญลักษณ์เป็นรูปเกลียว สีขาวแดง โดยสันนิษฐานว่าคงมาจากลักษณะเกลียวของผ้าที่ใช้พันแผลนั่นเอง

สีขาว หมายถึง ความสะอาด

สีแดง หมายถึง ความอดทน

2. จงอธิบายการบำรุงรักษาบาดตาเลียนไฟฟ้า โดยสังเขป 5 ข้อ

ตอบ

1. หลังจากการใช้บาดตาเลียนเมื่อตัดผมเสร็จเรียบร้อยแล้ว จำเป็นต้องใช้แปรงปิดเศษผมออกจากซี่ฟันทุกครั้ง

2. การใช้แปรงปิดเศษผมออกจากฟันนั้น ห้ามใช้แปรงปิดขวางกับซี่ฟัน ต้องปิดตามซี่ฟัน

และหยอดน้ำมันหล่อลื่นตามซี่ประมาณ หยด และปุมเสียดสีอีกข้างละ ๑ หยด

3. การเก็บบาดตาเลียน ห้ามนำสายไฟพันกับตัวบาดตาเลียน จะทำให้สายไฟกรอบและหักเร็วพับสายไว้

4. ต้องระมัดระวังของแข็งกระทบกับตัวและฟันบาดตาเลียน

5. ถ้านำบาดตาเลียนไปตัดผมติดต่อกันเกิน ๑ สัปดาห์ ต้องล้างฟันบาดตาเลียนทุก ๗ วันต่อ ๑ ครั้ง

6. วิธีล้าง ต้องนำน้ำมันชโลมในภาชนะอย่างใดอย่างหนึ่งชนิดปากกว้าง ใส่น้ำมันก๊าดพอประมาณ

7. นำฟันใส่ลงไปในพอดีกับซี่ฟัน เปิดสวิตซ์บาดตาเลียนเพื่อให้ฟันวิ่งไปมาประมาณ ๓๐ วินาที

8. และยกบาดตาเลียนขึ้นมาตรง ๆ ห้ามแหงนเอาทางด้านฟันขึ้น น้ำมันจะไหลลงไปในตัวบาดตาเลียน

นำไปเก็บไว้ในที่ปลอดภัย